

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKIKAKA



«Yiyecek fiyatları durmadan
artıyor.» — Gazeteler —

— Çok şükür, yuvarlanıp
gidiyoruz işte!

CAFER
ZORLU



İş Bankasında en az 200 liralık bir hesap açtırarak 12 Milyon liralık ikramiyelerin ilk çekilişine katılabilirsiniz. Kazanma şansınızı artırmak için tasarruflarınızın tamamını Türkiye İş Bankasına yatırmanız menfaatiniz içindir.

50
APARTMAN
DAİRESİ

5
ADET
100.000
LİRA

50
ADET
10.000
LİRA

100
ADET
5.000
LİRA

500
ADET
1.000
LİRA

ve ayrıca
ZENGİN
PARA
İKRAMİYELERİ

TÜRKİYE  **BANKASI**

paranızın... istikbalinizin emniyetidir



AKBABA

Yıl: 44 Cilt: 10 Sayı: 17 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 20 Nisan 1966

Kimdir Onlar?

BİR deli, İzmir'de Atatürk heykeline saldırdı. Gazeteler, fotoğrafını bastılar, kucağında baltası ile...

Suratına baktım: Biraz acı, biraz tiksinti, biraz adlandıramadığım bulanık duygularla...

Belli ki, kapkara cahil. Belli ki, çırpıplak yoksul. Hattâ çizgi çizgi alnı, ışıltılı gözleri ile belli ki kafasında bir vida bozuk, bir vida yalama olmuş. Denge yerinde değil.

Güpegündüz, heykelin eteğinde iki rekât namaz kılmış, güpegündüz heykele tırmanmış ve güpegündüz kör baltasını sallamış!

Yakalayıp sorguya çekmişler. Verdiği cevap, tam Bakırköylük: «Rüyamda Allah'tan emir aldım» diyor.

Elbet muayeneye gönderecekler. Elbet Adli Tıbbın elinden geçecek. Belki de ceza! **ehlîyeti** bile yoktur. Belki de polisin yolu değişecek, hapisaneye değil, tımarhaneye götürecektir onu.

Hangi akıllı, gün ortasında Atatürk heykeline balta sallar?

Buna benzer bir olay, ben Rüyâ-yük Millet Meclisinde görmüş-tüm: Oturum açılmış, konuşmalar başlamıştı. Birden, toplantı salonunun arkasındaki dinleyiciler bölümünden bir ses yükseldi: — Allah-ü-ekber, Allah-ü-ekber!..

Meclis ürpermişti: Kürsüsündeki başkanından tavanındaki avizesine kadar.

Dönüp arkama baktım: Kalabalık içinde biri, nerede olduğundan habersiz, kendinden bile uzak, ayakta ezan okuyordu. Yüz balmumu sarısı. Gözler, iki damla ateş...

Yakaladılar, götürdüler ve bir süre sonra öğrendik: Deliymiş!

Geçti, gitti. O kadar... Ne ertesi günü gençlerimiz gösteri yaptı, ne protesto toplantıları oldu, ne Atatürk anıtı önünde nöbet tutuldu, ne de ağızlar ve kalemler Cumhuriyet Halk Partisine sövdüler.

Çünkü Halk Partisi aleyhine, çünkü İsmet paşa aleyhine, üniversiteler çevresinde bir ortam henüz yaratılmamıştı ve henüz Amerikan dostluğu, Amerikan yardımı bir mutlu hasretti bizim için!

Şimdi, yine o cinsten bir delinin Atatürk heykeline saldırdığını görüyoruz. Önce, sorulmuş heyecanlı çocuklarımıza: Bu ilk saldırı mıdır Atatürk heykeline?.. Daha birkaç yıl önce, yedek subay bir öğretmen, Çanakkale'nin bir köyünde Atatürk'ün resmini yırtmadı mı?

Şuna dikkat ediniz: İktidar koltuğunda İnönü oturuyordu o zaman, Demirel değil!

Neredeydin Üniversite?.. Neredeydin güzel gençlik, coşkun gençlik, kalbi ateş, kanı alev gençlik?..

Çünkü o gün, aydınlık topluluğu içine, bir anda kıvılcımlanacak duyguları körüklemeye hazır, kızıl suratlarına devrim maskesi takmış sinsi komünistler karışmamıştı.

İzmir'de, Atatürk heykeline bir deli balta sallıyor. Biz ne yapıyoruz?.. Taksim meydanında, Türkiye'nin vatandaş oyu ile gelmiş Başbakanına sövüyor, Be-yoğlu caddesinde Amerikalı deniz erlerinin suratlarına tükürüyoruz!

Demirel mi kesti bir ormandan o baltanın sapını?.. Johnson mu taktı o sapa o baltayı?..

Sade bu olay, kargaşalığı **kimlerin** çıkardığını göstermeye yeter.

Üç gün, üç gece, misafir gemilerle bütün masaları dolan büyük lokantalar, dördüncü gün bomboştu. Üç gün, sabahdan akşama kadar Kapalıçarşının yüzünü güldüren deniz çocuklarından, dördüncü gün bir teki yoktu. Bize döviz getiren, piyasaya canlılık getiren dostlarımızı, müttefiklerimizi, misafirlerimizi tükürükle kaçırmıştık...

Gençler!.. Sevgili gençler!.. Dikkat!

Atatürk heykeline saldırı, devrimlere karşı koyma, bir günde, bir ayda, bir yılda olmaz. Önce, bunun ortamı yaratılır.

Size bir bizzden, bir Fransa'dan, iki örnek vereyim:

Beş on satır önce, Büyük Millet Meclisinde bir deli ezan okudu demiştim. Atatürk sağken, Atatürk minarelerinde türkçe ezan okuturken niçin böyle bir deli çıkıvermedi?.. Niçin böyle bir deli toplantı salonunda «Allah-ü-ekber, Allah-ü-ekber» diye yerinden fırlamadı?.. Çünkü ortam hazırlanmamıştı o zaman. Ama, Demokrat Parti, milletin binbir derdi dururken Meclise «Ezan Türkçe mi okunsun, Arapça mı okunsun» konusunu getirince ve Atatürk devrimlerinin bekçiliğini kimselere vermeyen Halk Partisi «Bu konuda konuşmak da olmaz, susmak da... Hem bir şeyler söyleyeceğiz, hem de hiç bir şey söylememiş olacağız» deyince, ortam hazırlandı ve deli, dinleyiciler bölümünde ayağa kalktı: Allah-ü-ekber, Allah-ü-ekber!

Örneğin ikincisine geleyim:

Ünlü Fransız sosyalisti Jaurès'i tanırırsınız, milletvekili, Humanité gazetesinin sahibi, işçi haklarının ateşli savunucusu Jaurès... Ne oldu bu adam?.. Bir gün, Raoul adında biri çıktı ve öldürdü. Herif deliydi elbet. Ama, neden bu deli başkasını değil de Jaurès'i seçti?.. Çünkü, büyük Fransız sosyalisti aleyhine alçakça iftiralarla bir ortam yaratılmıştı.

Yerim dar olmasa, size on örnek, yirmi örnek daha sayardım bu konuda... Üstünde durmadan yazıp geçeyim: Kennedy'nin öldürülüşü de böyle değil mi? Çıkarıcıların hazırladığı ortam içinde bir meczup ona silâhını boşaltıverdi!

Yurdumuzda Atatürk düşmanlığı, bir yıllık, beş yıllık bir sosyal akım değildir. Daha saçlarında barut tüterken, kurtardığı vatan parçasında, İzmir'de onu öldürmek istediler!

Saray, ona düşmandı. Medrese, ona düşmandı. Kara, ona düşmandı. Kızıl, ona düşman...

Şu insanı insanlığından utandıran nankörlüğe bakınız: Ölümlünden sonra, İnönü'nün, Bayar'ı atıp yerine getirdiği Başbakan, paralarından, pullardan Atatürk'ün resmini kaldırmakla işe başladı ve oniki yıl onu toprağa gömmedi, başucuna bir taş, bir fidan dikmedi!

Bu alçaklık, onsuz Türkiye'de ona karşı atılan ilk adımdır!

Yarının din adamlarını yetiştirmek için, imam-Hatip okullarına aldığımız çocuklara bakınız: Fizik bilmezler, kimya bilmezler, matematik bilmezler, felsefe bilmezler, sosyoloji bilmezler, dinler tarihini bilmezler...

Biz, karanlığı karanlıkla aydınlatmaya kalktık!

Hiç, hiç, hiçbir Atatürk'ümüzle boy ölçtürülemez. Ama siz, Jeanne d'Arc'in heykeline yumruk sıkan, taş atan, balta sallayan tek Fransız duyduunuz mu?.. O, azizeler arasındadır. Orada ortam bu.

Siz, İtalyan birliğini yaratan Garibaldi'nin, Cavour'un adını selâmlamayan İtalyan bulabilir misiniz?

Siz, Almanya'daki satıcı kıza, orman bekçisine, ilkokul çocuğuna sorunuz:

— Bismarck kimdir?

Gözleri mutlulukla ışıyacak, göğsü gurur ile şişecek ve sesi saygı ile toklaşacaktır.

Napoléon ki, acılar çekti miştir, kanlar döktürmüştür, harabeler bırakmıştır Fransa'ya..

Ama hâlâ, hâlâ, hâlâ millî kahramandır.

O demokrasi dünyalarında ortam bu. Dergiler, kitaplar, gazeteler, konferanslar bu ortamı yaratmış o memleketlerde...

Gençler!.. Güzel gençler!.. Sevgili gençler!.. Kafamızdaki saygılar sizin, kalbimizdeki sevgiler sizin. Yarın sizin... Yarınlar sizin!.. Biz, ben, şimdiden yarı ölü, yarı diriyez artık!.. Zaman zaman, önümde satırlar sıralanan kâğıda ürpermiş gözlerle bakıyorum: Parmaklarımdan top-
rak dökülüyor mu diye!

Size, sizlere, batıdan, yepyeni, taptaze bir haber vereyim:

Haftalık Figaro, 7 nisan tarihli sayısında bakınız ne yazıyor:

«Sosyalist parti idare kurulu, onuç, ondört, onbeş nisan günlerinde, parlâmentoda açılacak müzakereye bir «Ayıplama takriri» verecektir.» Sebep mi?

1 — Natodan ayrılmak isteyen De Gaulle'in verdiği söze ihanet etmesidir.

2 — Parlâmentoda, hattâ Bakanlar Kurulunda bir müzakere açmaksızın, Fransa'nın genel politikasını altüst etmesidir.

3 — Gelecek günleri, sözleşme dışı, ayrı bir yola yönelmesidir, sebep.

Ben bu yazıyı 12 nisanı yazıyorum. Fransız sosyalist partisinin parlamento gurup başkanı Defferre, meclis kürsüsüne yarın çıkacak ve sizler beni, çatışma bittikten beş gün sonra okuyacaksınız.

Dikkat!.. Aman, aman, aman dikkat!

Komünistler, De Gaulle'e karşı bütün engellemelerde, bütün kıışlarda bütün karşı komalarda sosyalistlerle beraber atılırlarken, NATO konusunda ayrılıyorlar.

Neden mi?.. Onun cevabını, benim kalemim değil, Fransız gazetesi Figaro versin size:

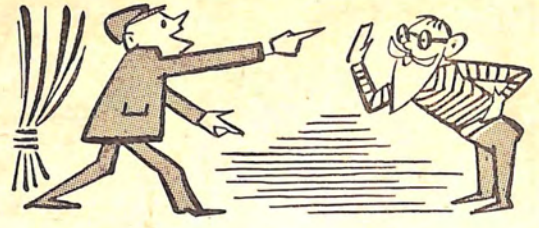
«Hiç kimse için sır değildir ki, komünistler, Cumhurbaşkanı De Gaulle'in Natodan çekilmesinde onunla beraberdirler!..»

Şimdi, akıllıca, bir deliyi protesto ederken, sokakta hükümet başkanına söven ve Amerikan denizcilerinin yüzlerine tüküren şüpheli ağızları siz düşününüz ve Türkiye'nin kurtuluşunu NATO'dan ayrılıp tek başımıza kalmakta arayan bizim sosyalistlerin sahici adını da siz bulunuz!

Yusuf Ziya ORTAÇ

ÜLALARTIK ÜL

AZİZ NESİN ÜL



BİZİM okuldaki 23 Nisan müsamesesini anlatacağım. Çok, çok güzel oldu... Neden güzel oldu. biliyor musun? Çok beceriksizlikler oldu da ondan... En büyük beceriksizliği de ben yaptım.

23 Nisan müsamesesi işiyle en çok üçüncü sınıf öğretmeni uğraştı. Müzik öğretmenimiz de, şarkıları, dansları hazırladı. Bizim sınıf öğretmeni de müsamerede oynamamız için bir piyes yazdı. Müdürlümüz, kitap olarak basılmış piyeslerden seçmesini söyledi ama, bizim öğretmen bunları beğenmedi.

Tanıdıklarımdan pek çoğu, yapmakta oldukları isten başka bir iş yapmak istiyorlar. Babam, her zaman söyler, okuyabilseymiş, iyi bir şair olurmuş. Olurmuş değil, olduğuna inanıyor. Ne zaman boş vakit bulsa şii yazar. Başka şairleri de hiç beğenmez. Yazdığı şiirleri bir kitapta toplayacakmış. «Görsünler, şiir nasıl olurmuş» diyor. Teknisyen olan Amcam da doktorluğa özenir.

Sınıf öğretmenimiz de yazar olduğu samsında. Bize derste kaç kere «Ben yazar olacaktım ama kismet olmadı» dedi.

Benim anladığım, hiç kimse kendi işini sevmiyor. Hepsinin gözleri başka işlerde.

Değeri anlaşılmamış yazar olduğunu sanan öğretmenimizin yazdığı piyes çok acıktı. Kısaca anlatayim: Çok kötü bir oğul var. Annesine, babasına yapmadığı kötülük kalmıyor. Okuldan kaçıyor. Külha-bey oluyor. Hırsızlık ediyor. Sonunda annesi üzüntüsünden ölüyor. Oğlan babasından zorla para alıyor. vermezse onu dövüyor. Türlü kötülükler yapıyor. Cezaevlerine giriyor. Cezaevinden çıkınca aklına başına geliyor. Elini öpmek için babasının evine geliyor. Ama babası hastadır. «Babacığım, ben senin sözlerini tutmadım, öğütlerini dinlemedim. bu durumlara düştüm. Artık aklım basıma geldi. Beni affet!..» diyor. Yaşlı babası da göz yaşları içinde «Bir baba oğlunu her zaman affeder. Allah da seni affetsin evladım» dedikten sonra düşün ölüyor.

Piyas çok acıktı. Biz sınıfta okurken hep ağırdı. Öğretmene, — Gülmüştü bir oyun olsa, daha iyi olmaz mı efendim? dedim.

— Her yerden çıkarsın Ahmet... dedi.

Oysa benim demek istediğim başkaydı. Yüzümüze sakal bıyık takıp büyük adam rolüne çıkacağımıza, sahneye yine kendi yaşımızda rolere çıksak, okul yaşayışımızdan bazı sahneleri canlandırsak, demek istemiştik. Daha önceki müsamerelerde görmüştük. Takma sakal, bıyık takmış çocuklar, sahnede sirk cüceleri gibi duruyor. Bu yerden bitme cücelerin en acıklı sözlerine bile seyirciler gülüyorlar. Bunu anlatmak istemiştik, öğretmen azar-lavınca sustum.

Sana kısaca anlattığım bu piyeste... paron dramda, çünkü öğretmenimiz yazdığı oyuna piyes demek kızıyordu.

— Dram. dram! diye bağıırıyordu. Bu dramda beş kişinin rolü var. Öğretmenimiz herhalde benim teklifime kızmış olduğundan,

— Kötü oğul rolünü sen al, tam sana göre bir rol... dedi.

Demir benim babam, Ayta da an-nem olacaktı. Piyesi, yani dramı ezberledik. Sahnede provalar yap-

tık. Son prova günü yağmur yağdı. Bizim okul eskidir... Sürekli bir yağmur yağdı mı, çatıdan içeri sular akar... Sahneye de yağmur akıyordu. Çocukların müsamerde elbiseleri yağmurdan ıslanmasın diye, sahnenin akan yerlerine kovalar, tenekeler konuldu.

Bana, Çin dansını oynayacaklar arasında da yer verdiler. Bu Çin dansının da nereden çıktığını hiç anlamadım. Bilirsin, ben zeybek oynamasını bilirim. Geçen yılki müsamerede de zeybek oynamıştım. Bizim sınıfta halay çekmesini bilen çocuklar da var. Müzik öğretmenimize, yine zeybek oynamamızı, halay çekmemizi söyledim. Bizim öğretmen de beni doğruladı. Ama müzik öğretmeni,

— Her müsamerede zeybek, halay... Arık kabak tadı verdi, dedi.

Başka bir okulun müsamesesinde bu Çin dansını görmüş, pek beğenmiş.

— Öğretmenim, dedim, biz burda Çin dansı yapıyoruz. Bakalım Çin'deki bir ilkokulun müsamesesinde de bizim zeybek havasıyla oynayan çocuklar var mı?

— Bilgiçlik taslama! dedi.

O yağmurlu gün sahnede Çin dansının son provalarını yaptık. Sahnenin döşeme tahtaları, oynarken bastıkça gıcır gıcır gıcırıyor. Üstünde zıpladık mı, döşeme tahtaları aralanıyor. Bir çocuğun ayağı bile sıkıştı bu aralıklardan birine.

Müzik öğretmenimiz bana,

— Zıplama öyle oğlum, diyor, sen zeybek oynar gibi oynuyorsun. Bu Çin dansı... Yumuşak, hafif oynamacak... Hareketler ağır olacak...

Yumuşak hareketler yapmaya dikkat ediyorum ama, alışmışım zeybek oyununda sıçramaya, dalıp yline sığıyorum.

— Oğlum, zeybek gibi yapma... Bu Çin dansı, çinlilerin ruhunu yansıtır. Çinlilerin ruhu yumuşaktır...

İyi ama, çinli ruhu yumuşaksa ben ne yapayım, benimki yumuşak değil. Ben öğretmene «Zeybek oynayalım, halay çekelim...» demiş-tim ya, şimdi de Çin dansını boz-

mak için isteyerek böyle yaptığımı sanıyor. Bir seferinde,

— Bir daha zıplarsan çıkarırım seni danstan... dedi.

Çıkarsa iyi olurdu ama, bozgunculuk yapıyordum da sanki, ondan çıkarılmış olmak istemedim.

Müzik öğretmeni piyano çalıyordu. Ben yine farkında olmadan herhalde hoplamışım. Öğretmen piyanoyu bırakıp üstüme yürürken, kovalardan birine takılıp düştü. Kovadaki sular ortalığa saçıldı.

Bütün bu karışıklıklar içinde, akşama doğru son provaların başa-rılı olduğu anlaşıldı.

Müsamerde günü çok heyecanlıydık. Sahnede perdesinin aralığında salona bakıyorduk. Salon dolu.

Her sınıftan toplanan elli çocuk sahneye dizildik. Perde açıldı. Hep birlikte İstiklâl Marşı'nı okuduk. Sonra biz kulise girdik. Birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinden bir grup «Bugün 23 Nisan, Neşe doluyor insan» şarkısını söyledi. Biz içerde, salondaki alkışları duyuyorduk.

Arkadan sıra koroya geldi. Koro da çok alkışlandı. Ama kulise gelen Müzik öğretmenimiz hiç memnun olmadığını belirtti:

— Ben böyle mi öğrettim, bu ne biçim koro!.. İki sesli koro yirmiliği sesli oldu.

Sıra bizim Çin dansına gelmişti. Parlak ve renkli kumaşlardan uzun eteklikler üstüne buluzlar giymiş olan kızların ellerinde tepsiler vardı. Oğlanların gözleri, kaşları da siyah boyayla çinliye benzetilmişti. Yine boyayla yapılmış sarkık bıyıklarımız vardı.

Müzik öğretmenimiz piyano çalmaya başlayınca sahneye çıktık. Kızlar bizim aramızdan geçip dolanmaya, eğilip kalkmaya başladı. İlk falso Emin'den geldi. Öndeki kızın eteğine basmaz mı... Hemen Emin'i itip bu falsoyu seyircilerin görmesine engel oldum. Ama asıl felâket başka bir kızın başına geldi. Ben kızlar sırasının arkasından geçerken, yine mi zıpladım nedir, bilemiyorum, kızlardan birinin

eteği aralanan iki döşeme tahtası arasına girmiş. Ben geri çekilince, o iki tahta birleşti, kızın eteği de iki tahta arasına sıkıştı. Kız bir türlü olduğu yerden kımıldayamıyor. Biz dönüyoruz, eteği sıkışan kız duruyor. Kız kurtulmak için bir hamle edince, eteklik ayağından sıyrılmaz mı?... Zavallı ortada donla kalverdi. Oynasın mı öylece, yoksa içeri mi kaçsın, ne yapacağını şaşırdı. Salonda da kahkahalar yükselince, büsbütün şaşırın kız, döşeme tahtası arasına sıkışan etekliğini çıkarmaya uğraşırken, bizim sınıf öğretmeni kulisten,

— Perde, perdee!... Perdeyi kapayın! diye bağırmaya başladı.

Çoşkun alkışlar arasında perde kapandı.

Daha sonra başka oyunlar oynandı, şarkılar okundu, monologlar söylendi. En sonra sıra bizim piyese, yani drama geldi. Makiajlarımızı öğretmenimiz yaptı. Ayta, bu makiajla ve annesinin eski elbiseleriyle yaşlı bir yoksul kadın oldu. Yalnız biraz cüce... Benim burnumla ağzımın arasına iyice zamk süren öğretmenim, zamkın üzerine de bir bıyık yapıştırdı. Ama bıyık düştü. Yeniden daha iyi zamklayıp bıyıkları yapıştırdı.

Demir'in suratı zamklandı. Demir, — O kadar zamk sürmeyeğin öğretmenim, sonra yüzüm acıyor... dedi.

Demir'in suratına, zamkların üstüne pamuklar yapıştırdı. Bunlar da sakal, bıyık oldu. Yaşlı adam olduğundan onun sakalı bıyığı ağarmıştı. Hepimizin makiajı tamamlandıktan sonra Öğretmenimiz,

— Demir'e bir de gözlük ister... dedi, daha yaşlı görünmesi için gözlük de gerekli...

Oysa daha önce gözlük hiç aklı gelmemişti. O sıra gözlük nereden bulunacak? Müdür Bey kendi gözlüğünü çıkarıp Demir'e verdi.

— Aman dikkat et, sakın kırma... Gözlüksüz göremem... dedi.

Demir gözlüğü de takınca, tam bir ihtiyaç cüce oldu. Yedi cücelerden birine benzedi. Bana,

— Ben bu gözlükle hiçbir şey göremiyorum... dedi.

Gerçekten göremiyordu. Perde açılınca, sahnenin olduğu yeri bulamadı. Biz onu arkadan sahneye doğru iterek yönelttik.

Dramımız çok başarılı başladı. perdenin sonunda çok alkışlandı. Kuliste bütün öğretmenler bizi kutladı.

İkinci perdeye başladık. Ben an-neme işkence ediyordum. Babam da bana söyleniyordu. Ama babam rolündeki Demir gözlükle hiçbir şey göremediği için, arkasını seyircilere dönüp duvara doğru söylenmeye başladı:

— Zalim evlât!... Biz seni bunun için mi büyüttük, yetiştirdik...

Oysa bu sözü bana söylemesi gerekli. Hemen Demir'in önüne geçip, — Ben buradayım... diye yavaşça fısıldadım.

Ben annemi döverken, babam kurtarmaya çalışacak. Ama Demir sahnede bizi bir türlü bulamıyor. Körebe oynar gibi ellerini ileriye uzatmış, kapaşı sesleniyor:

— Vurma!.. Anneye el kalkmaz... Zalim evlât!.. Vurma!..

Biz sağdayız, Demir sola bağıırıyor. Sesimi duvsun da bizden yana dönsün diye piyeste olmadığı halde bağıırıyorum:

— Hah hah hah!.. Vururum işte...

Et ve Balık Kurumu paketlenmiş et satışlarına başladı. — Gazeteler —



— Hediyelek bunlar, hediyelek!

5

PAZARTESİ

İsmet paşa

İsmet Paşa iyiden iyiye şakaçı oldu. Yaşlandıca Bernard Shaw'u aratmıyacak, Bertrand Russel'i kıskandıracak biçimde inceden inceye bir mizah açısından olaylara bakıyor.

Son olarak pek güzel bir fikir attı ortaya:

«Ağaçlara, hayvanlara iyi bakmayı ve onları korumayı bir öğrenebilsek, kalkınma işimiz epey kolaylaşacak...» dedi.

Saka gibi görünen bu sözlerin ardında sağlam bir gerçek vardır. Türkiye hayvan sayısı bakımından dünyanın başta gelen ülkelerinden biridir, ama hayvanlardan aldığımız ürün bakımından en gerilerdeyiz. Türkiye ormanlarını yakanların ve kesenlerin ülkesidir de... Bu ikisine çare bulduğumuz gün insanlarımızın kalkınması kolaylaşacak demektir.

İnsanların kalkınması için önce ağaçların ve hayvanların kalkınması gerekiyor. Hayvanlara ve ağaçlara değer vermek icab ediyor. Gerçi arasıra insanlara:

— Hayvan herifi!
— Odun herifi! diye iltifat ettiğimiz de olur. Ama sözde kalır bu.

Bir eski Başbakan da vaktiyle: «Odundan aday göstersem seçilir...» diye demokrasimizle ormanlarımız arasındaki derin ilişkiyi açıklamıştı.

İnsanlarımızı hayvan gibi muamele ederiz de, hayvanlarımıza insan gibi bakmasını bilmeyiz.

Ama eninde sonunda kaybeden gene bizler oluyoruz.

SALI

Yazar dediğin..

1961 yılı sonlarında 91 yaşındayken ölen ünlü İngiliz yazarı Somerset Maugham'ın toptan emlakı 50 milyon Türk lirası değerinde imiş. Maugham mirasını evlât edindiği sekreterine bırakmış.

Bizim yazarların kulakları çınlasın! Nicesi sefalet içinde öteki dünyayı boylamış, nicesi bütün hayatında çocuklarına ekmek parası bulmakta zorluk çekmiştir.

Galiba son yılların Türk yazarları arasında en mutlusı Sait Faik idi. Babasından kalma emlakı anası idare eder, Sait Faik'in cebine harçlığını koymuş. Sait de kendi tabiriyle:

— Kahveye çıkacak, içisini içecek kadar dünyalık bulurmuş, hergün cebinde.

Bir toplantıda sanatçılar:

— Eski zamanlar ne iyi imiş, asil kadınlar sanatçıları himaye ederlermiş... diye yakınırlarken Sait:

— Sizi bilmem, ama beni himaye eden bir asil kadın var... demiş.

— Kim o?
— Annem!

ÇARŞAMBA

Küs bakan

Meydan dergisinin yazdığına göre Tarım Bakanı Bahri Dağdaş on adet Genel Müdürü ve iki adet müsteşarı ile küsmüş.

Küskünlüğün sebebi ne?

Anlatalım: Tarım Bakanı koltuğuna oturduğu gün bütün müsteşarlarını ve on bir adet genel müdürünü teker teker öpmüş:

7 gün

— Bakın ne iyi çalışacağız, demiş.

Göreve başlamışlar. Parti kademeleri ve milletvekilleri Bakan'dan boyuna işler talep ederlermiş. Bakan da ilgili Genel Müdürü çağırır, söylermiş.

Genel Müdür:
— Mevzuat müsait değil efendim... demiş.

Bakan namuslu bakan! Aynen talep sahibine iade edermiş talebini:

— Ne yapalım mevzuat müsait değil kardeşim! Genel Müdürüm öyle söylüyor.

Partili milletvekilleri bu işe kızmışlar:

— Yahu! sen ne biçim Bakan-sın? Emir ver yaptır! Sen partililerin isteklerini yerine getirmezsen Bakanlığın nerde kaldı?

Bunun üzerine Bakan yavaş yavaş:

— Sahi bre! Beni açmaza düştürüyorlar, eğer ben istediklerimi yaptıramazsam Bakanlığım nerede kaldı? diye düşünmeğe başlamış.

Ve düşündükçe çekismeye başlamış müsteşarlarıyla ve genel müdürleriyle... On bir genel müdüründen on'u ile kanlı bıçaklı ve hiçbirini huzuruna kabul etmez olmuş. Genel Müdürler ellerinde evrak, dosya ve yapılacak bir sürü iş geldiler mi, Özel Kalem Müdürü:

— Bakan beyefendi sizi kabul etmiyor... diye cevap verirmiş.

Şimdi Tarım Bakanlığındaki genel müdürler Bakanın dargınlığının geçmesini bekliyorlar. Bütün işler de küskünlüğün geçmesini bekliyor.

Ama belki de bu yakında Bakan değişecek...

Ve dargınlık diye bir şey kalmıyacak o zaman ortalıkta!

PERŞEMBE

Akıl akıldan üstündür

Üç Amerikalı, Vietnam savaşı- nı sona erdirmek için Amerikan hükûmetine üç teklif yapmışlar.

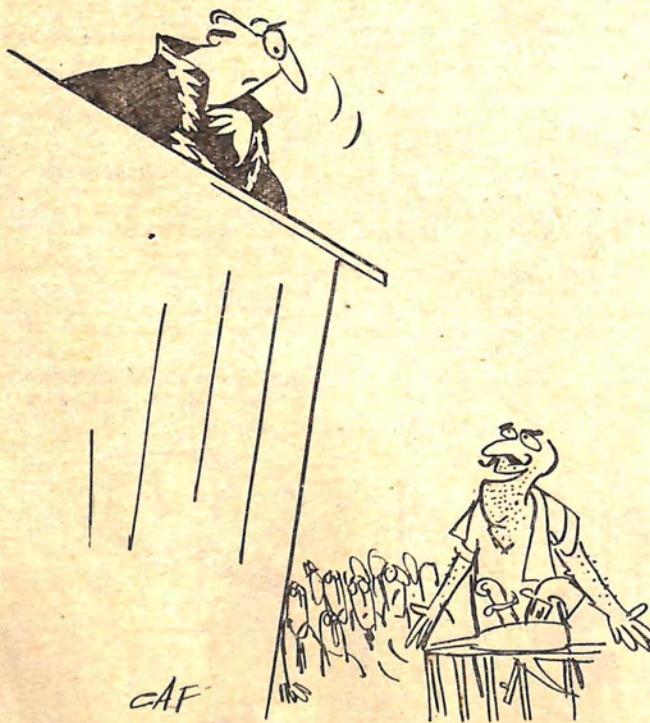
Birinci teklif:
Kuzey Vietnamı bombalayan Amerikan uçakları bomba yerine birer kilo ağırlığında ekmek at-sınlar. Böylece uzun bir süre ekmeğini Amerikan uçakların- da sağlayacak olan halk Hoşi Min'i bir yana bırakacak ve bomba yerine ekmek atanlara karşı silâh kullanmanın yakışık-sız bir iş olacağını düşünerek teslim olacak.

İkinci teklif:
Vietnam halkı iskambildeki karamaça birliğini uğursuz sa-yarmış. Amerikan uçaklar mil-yonlarca karamaça birliğini her gün Vietnam halkı üstüne yağ-dırmalı... Gökten yağan uğursuz-luk halkın cesaretini ve diren-me gücünü kırarak. Böylece za-fer kazanılacak.

Üçüncü teklif:
New York Herald Tribune ga-zetesinin bir ünlü yazarı da 007 James Bond'un, Hoşi Min üstü-ne gönderilmesini öğütlemiş.

Ve sonuç:
Hani koyun can derdinde, ka-sap et derdinde derler ya... Vietnam ile Amerikanın hali aynen öyle...

Af meselesi!



— Üç kişiyi öldürmüşsün..
— Affedersiniz Reis bey!..

CUMA

Dalkavuk

Bir mirasyedi dalkavuk arı-yormuş. Ahbabları birkaç kişi tavsiye etmişler, bunların çoğu dirayetli imiş; ama mirasyedi de müşkülpeşent imiş.

Başlamış dalkavukları imtihan etmeye.

Birincisine sormuş:
— Günlerden nedir bugün?
— Çarşamba.
— Yok Perşembe.
— Aman beyefendi hazretleri Çarşamba.

— Sen geç.
Ötekini sorguya çekmiş:
— Hangi aydayız?
— Temmuzda.
— Hayır ağustosta.
— Yanlıyorsunuz beyefendici-ğün Temmuzda.

— Sen de geç.
Sonunda aradığını bulmuş. Çünkü sınav şöyle olmuş:

— Adın ne?
— Mehmet.
— Hayır, Ahmet.
Dalkavuk sırtıp mirasyediyi etkilemiş:
— Elbette efendimiz Ahmet.
— Nerelesin?
— Bursalı.
— Yanlıyorsun, İzmirli.
— Tabii efendimiz hatâ ettim, İzmirli.
— Günlerden ne bugün?
— Efendimiz hangi günü is-terse.

— Saat kaç?
— Ne emrederseniz o kadar.
— Aylardan?
— Hangisini buyurursanız o-dur.

Mirasyedi:
— Aferin sanatının ehlinin, se-ni tuttum, demiş.

CUMARTESİ

Çallı

Çallı İbrahim bir heyetimizle birlikte Rusya gezisine katılmış. Üstüste ziyafetler verilir, âlâ Rus votkası içilir, herkes bir süre sonra sızmış. Yalnız Çallı içer de içer, bir türlü dize gelmez. Ruslar bu hale şaşıp kalmış-lar. Çallı'nın önünde pes et-mişler.

Çallı İbrahim demiş ki:
— Beyler, bunda şaşacak bir şey yok, ben rессamım ama asıl mesleğim ayyaşlıktır.

PAZAR

Kaçmıcı?

Şevket Süreyya birbiri üstüne pekgüzel eserler veriyor. Önce «Tek Adam» ile Atatürkün haya-tını anlattı. Sonra «İkinci Adam» ile İsmet Paşa'nın hikâyesine geçti.

Cumhuriyet devrinin maalesef önde gelmiş simalarından biri-nin kaçınıcı adam olabileceği ko-nuşuluyordu bir mecliste...

Kimisi:
— O üçüncü adam'dır... di-yordu.

Kimisi:
— Üçüncü adam değildir, be-şinci adamdır... diyordu.

Köşede oturup sesini çıkarmı-yan birine:
— Sen ne dersin? diye sor-dular.

— Adam değildir ki numara takalım, diye cevap verdi.

Kimden bahsediyorlardı aca-ba?.. Adam olmayan, bir, iki, üç değil kil..

Başbakan tiyatroda

Şükür, şükür yarabbim bu günü gördük: Başbakan, Büyük Tiyatro-da, bir politikacı arkadaşın bir çevirisinin prömyerinde hazır bulundu. Seneler öncesini hatırladım: Gene böyle tiyatroya son derece «meraksız» bir Millî Eğitim Bakanı, Tefik İleri, bir politikacı arkadaşın «Gölgeler» adlı eserinin prömyerinde hazır bulunmuştu. Hatta ve hatta «Şaheser» diye vasıflandırmıştı resmen!

Biz, o kadar ileriye gidemedik. Zamanlar azıcık değişti... «Şaheser» falan demedikse de, hararetle ve ailece politikacı çeviriciyi tebrik ve teşvik ettik... Tebrike karışmam, teşvike... yapma Demirel... Bu politika değil, bu sanat!

İnşallah ve inşallah, yakında «sahicikten» iyi bir yazarı da böyle «onore» eder sayın Başbakanımız! Ama zannetmem çünkü, Devlet Tiyatrosuna ilk teşrinde çok canı sıkıldı. Muhalefetten, basından falan değil bu sefer.. Piyesten!

Piyes

Piyes de, sıkıcının sıkıcısıydı!.. «Kireçli Bahçeydi» adı. Bir Lâpâlis gerçeğinin etrafında dönen bir lüzumsuzluk. Efendim, bir bitki verimsiz bir toprağa dikilirse belki yetişmez, ama verimli toprağa dikilirse, öyle bir yetişir ki... Fikir, insanlara uygulanıyordu.

Başbakan, yirmi dakika kadar «sahneyi» izledi, sonra kafasındaki ezgilere daldı. Ezgilere dalmadığında, bir sağa bir sola kıvrandı: Vakit bir türlü ölmüyordu... Yanında Bilgehan, sahneyi olağanüstü bir heyecanla izliyordu, kara gözlerine nedense mutluluklar dolup boşalarak!

Hükümet edenlerin eşleri, ruhen son derece pasif, şeklen son derece süslüydüler. Kıyafetleri, yerine göre ayarlamak güç.. Ayar güç genel olarak!

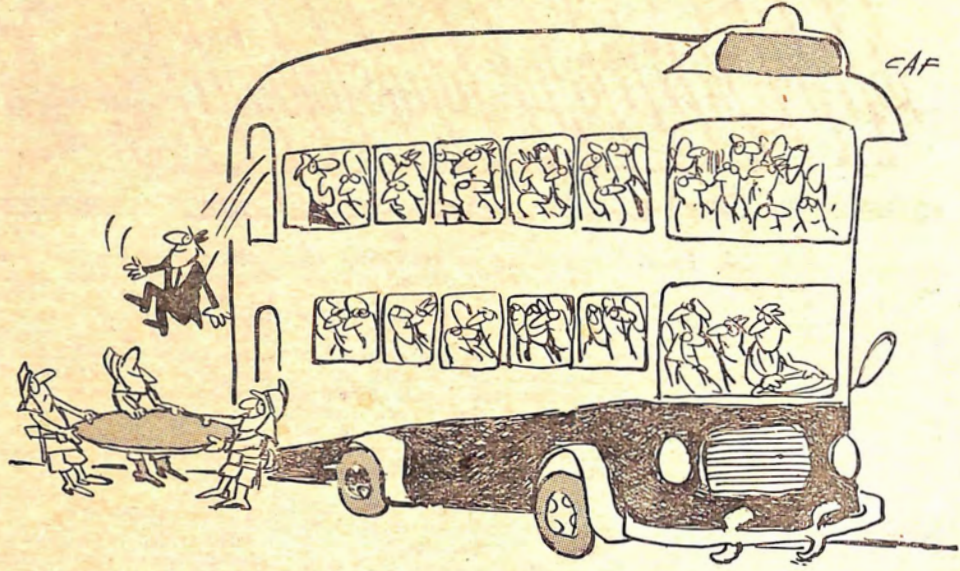
«Adalet her zaman haklı değildir» cümlesi söylenirken sahnede, çevirici politikacı Cahid Okurer, ki bir zamanlar, Millî Eğitim Bakanlığı özel kalem müdürüydü, Başbakan'a bir baktı bir baktı, «anhyan anlar» dercesine!.. Ve Başbakan bir defa daha derinden derinden anladı «adaletin her zaman haklı olmadığını».. Ee, adaletle güveni olan bir hükümet başının memnun olması gerekirdi bu «haksızlıktan». Ama Başbakan o anda memnun göründü, bir cins misafir nezaketiyile, tıpkı piyesten memnun göründüğü gibi!

Ve «oyun» devam etti, oynayabilenler için.. Ve oyun devam edecek, oynayabilenler için!

İki şeye acıdım bu prömyerde: Biri, Cüneyt Gökçerin kızına. İlk büyücek rolünü bir «beyhudehlikte» harcadı diye: İstidatlı ve zarif. İkincisi, Başbakan, ilk prömyerini böyle harcadı diye... Harcanan geri gelmiyor Demirel! «Efendim hatır için gelmiştir»... Hatır içinse... «Sahicikten» iyi yazarların hatırı yok mu?..

Neyse şimdi tiyatroya ayağı alıştı, o da bir kazanç!

Belediye ilk katlı otobüsler getirecek.. — Gazeteler —



— Var mı başka incek?

Büyük seçim

Günler geçti, büyük seçim, soğuyan bir yara gibi içimde hâlâ. Ağırbaşlı taşıyorum, ezgisini taşıyorum...

... Ve beşinci Cumhurbaşkanımızı seçtik. Şimdiyedek beş Cumhurbaşkanımız olmuştur, bunların dördü askerdi, biri askerler tarafından alaşağı edilmişti...

... Ve «bon père de famille» görüşlü, orgeneral Cevdet Sunay, son derece heyecanlı bir Meclis Başkanı tarafından protokol kurallarına göre evinden alındı, son derece heyecanlı kürsüye çıktı yemine ve teşekküre...

Kordiplomatik locası bir moda eviydi: Ama nasıl bir moda evi?.. Geçmişe ait... Kıyafetler, sırma sır-

ma işlemler, kiloyla yumurta meydan savaşlarının nişanları, hattâ «oyuncaktan» kılıçlar, hattâ çocuklaşmış bir yaşayışın yüzlerine verdiği boşalmışlık, hepsi geçmişe ve geçmişe aitti..

Bir «mondanite» (sosyete olayıydı kordiplomatik için bu seçim.

İşte o kadar!..

Ve ilkbahardaki dışarda, farkında mısınız?.. Büyükelçilerin karıları farkındaydılar. Baharı, Meclis salonuna, jad türbanlarda, bebemsi beyaz hasır «konduruklarda», pembe çiçekli dolanmalarda getirmişlerdi. En şıkları, Libya büyükelçisi Abdüsselâm Busayri'nin eşi (Türk-tür), Muazzez Busayri'ydü, simsiyah «drua fil» mantosuyla, ve baygın pembe çiçeklerle başında!

Karşı loca, kuvvet kudret locasıydı lo! (Lo doğuda kullanılan bir nidadır biliyorsunuz..). Cemal Tural, ordaydı lo!..

Orda birkaç hanım da vardı, son derece ağır, durumun ciddiyetini son derece kavramış: Bayan İnönü, bayan Demirel. Meclis başkanının, Senato başkanının hanımları... Az sonra, en öne, kaderin sihirli değneğiyle dokunmuş olduğu mutlu ve kalabalık aile geldi ve ön sırayı doldurdu, çocuğuyla çocuğuyla...

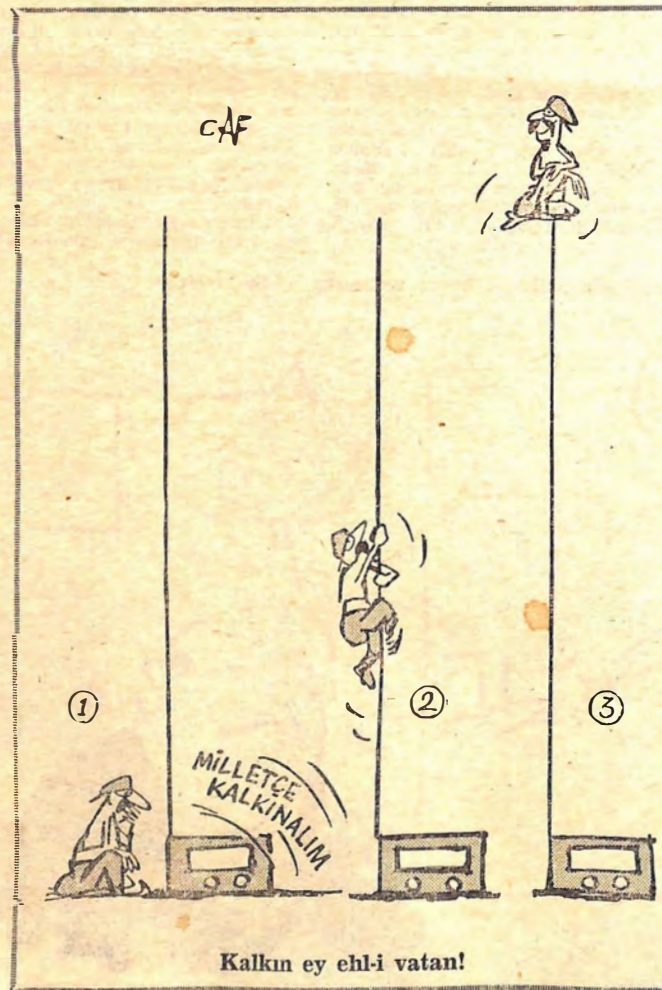
«Büyük seçim» renklendiren, Tür-keşin adaylığını koyması oldu, son dakkada... Ve aday olmıyanlara verilen oylar... Bizim meslekdaşımız Turhan Dilligil bile iki adet oy almıştı... Gene son derece tevazu sahibiymiş ki, ertesi gün gazetesine, (Adaletin sahibidir) koskoca bir manşet attırmadı: «Turhan Dilligil bile İnönüden fazla oy aldı» diye... Tevazu güzel şey!... Bu kaybolmuş oylardan İnönüye bir adet düş-mişti.

Kasım Gülek için çıkan oya herkes «kendisi atmıştır» dediler. N'olacak, akıllı adam, yağmur olsa, kendi bahçesine yağar, değil mi?

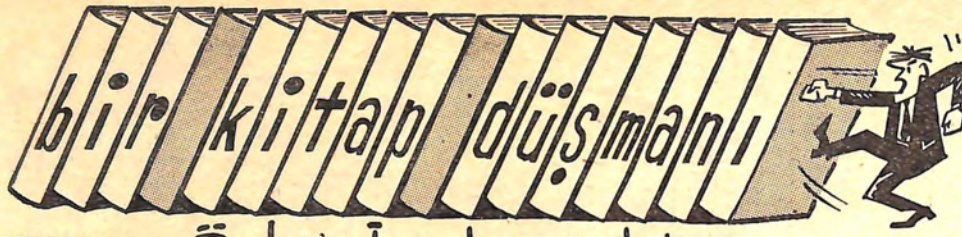
«Hükümet» büyük bir ciddiyet içindeydi. Şükür, Demirel büyük seçimin şerefine, Meclis salonunda, göğsü bağı açıklaştan vazgeçmişti. Ve bizi alıştırıcı «kaptan paşa çığlağ» yerine, önü, muntazam muntazam düğmelenmişti.

Ve Türkiye'nin beşinci Cumhurbaşkanı, sayın Cevdet Sunay ağır görevine başladı.

Nimet ARZIK



Kalkın ey ehl-i vatan!



Özbek İncebayraktar

— Ulan! diyorum, bazan kendi kendime. Ulan! Kaz kafalı. Kitap okumak neyine senin? Ne geçti eline şimdiye kadar? Daha başını sokacak bir kulüben bile yok. Kulüben yok da, huzurun var mı? O da yok. Neden yok huzurun? Kitap okumaktan. Fitne fücür dolu bütün kitaplar. Yok, özgürlüğü, yok sosyal adaletmiş, yok grev hak- kıymış, yok elinin körüymüş. Öfff bel Yeter artık. Deli olacağım. Bütün bunları kim soktu kafana senin? Kitaplar. O, sinsi sinsi, vitrin- lerde sırttan kitaplar. Dostun da kalmadı bu yüzden. Baksana, adam- lar nasıl bakıyorlar suratına. Kitap- lardan öğrendiği ukalâlıklarla, sağda solda bilgiliği taslayının ola- cağı buydu zaten. Gözünü aç oğlum. adam olunmaz böyle. Sen de dü- menine bak. «Peki efendim» de! «Siz daha iyi düşünürsünüz» de. Ne? Diyemez misin? Bırak inadı evlâdım. Bu gidişle sittin sene adam olamazsın. Karakter mi de- din? Hangi karakterden bahsediyorsun sen? Hepsi safsata! Bak, hâlâ «Odunum» diyorsun. Kim çeldi se- nin aklını böyle? Kitaplar. Her cins kitaplar. Bak İnci'le, bak Teyrat'a, bak Zebur'a. En kutsal kitaplar bile, bölük börcük etmiş insanlığı. Yüz- yıllar süren savaşlara sürüklemiş- ler. Bak, bak da bütün bunlara, ak- lını başına topla biraz. Oku! Oku! Oku! Ne olacak bunun sonu? Olaca- ğı mı kalmış. Belâni bulmuşsun bile. Keçileri kaçırmaşa başladığın farkında değilsin galiba?

Gerçekten, bu günlerde karım tu- haf tuhaf bakıyor yüzüme. Bir defa- sında:

— Ne bakıyorsun öyle? Bir şey mi var, bende? diyecek oldum, acı- yarak başka tarafa kaçırda gözle- rini...

Enikonu ben de farkındayım du- rumumun. Böyle giderse, adım de- liye çıkacak diye korkuyorum. Ken- di kendime söz veriyorum. Okuma- yayım şu kitapları diye. Ama boşu- na. Bir eroimman gibi çıldırıyorum kitapsızlıktan. Bir gün bile taham- mül edemiyorum. Akşama yemini bozuyorum. Etkisi altında kalma- sam, kitapların bir zararı yok be- nim için. Ne okursam okuyayım, izahı mümkün olmayan bir etki al- tında kalıyorum.

— Hacılarımız, hac dönüşü nasıl olsa yurda kolera mikrobi getire- cekler. Şimdiden tedbirli olayım bari, diye, kitaptan, bu konuda yazılmış bir kitap aldım. Kitabın yazdığına göre, kolera'nın ilk belir- tisi ishalmiş. Söylemesi ayıp. Bay- ram dolayısıyla abur cuburu biraz fazlaca kaçırılmışım. Üzerinize sağ- lık. Birkaç gündür ben de ishalim. «Tamam» dedim. Hacılar dönme- den, bende kolera başladı bile. Yurttaşlara bulaşmadan çaresine bakmalı, deyip, doktora koştum. Doktor gülümsedi:

— Endişe edecek bir şey yok. Ba- sit bir ishal. İki üç gün içinde bir şeyiniz kalmaz, diye, birkaç sulfa- guanil verdi.

Doktorun, beni temin etmesine rağmen, kitapta yazılanlar, aklımdan çıkmıyor bir türlü. Gözlerime uyku girmiyor. Oysa, kitap okuma- sam, ne böyle bir evhama kapıla- cağım, ne de huzurum kaçacak.

Geçen gün, evde, bir ruhbilim ki- tabı geçti elime. Çok ilginç konular var içinde. Sonu «MANİ» ile biten bir sürü ruh hastalığı hakkında bilgiler veriyor. Allah, Allah! Hangi hastalığı okusam, o hastalığın ben- de de mevcut olduğunu görüyorum. «ARİTMOMANİ» diye bir hastalık var orada. Okuyorum:

«Bu çeşit ruh hastaları, merdiven basamaklarını saymaya meraklıdır- lar. Koridorlarda, yerdeki, kareler teşkil eden çizgilere basmayıp, ka- relerin tam ortalarına basmaya bil- hassa dikkat ederler. Durup duru- ken «Evinizin kaç penceresi var, söyle baakım?» diye sorarlar.»

— Yok canım. Bu anlatılanlar bende var ama, insan bu kadarlıkla ruh hastası mı olurmuş? Mübalâğa doğrusu, dedim.

Başka bir konu okuyorum. «ŞÜP- HECİ PARANOYAKLAR»:

«Her şeyden ve herkesten şüphe ederler. Karılarının, kendilerini al- datıklarını sanırlar. Yeni bir elbise giyseler, herkesin kendilerine bak- tığı düşüncesiyle rahatsız olurlar. Bir dairede müdürse, herkesin kay- tardığı, başlarından bir dakika ay- rılsa, memurların da daireyi kapa- tacakları, herkesin hırsızlık ettiği şüphesi içindedirler.»

Allah, Allah! Bu da var bende. Sayfayı çeviriyorum. Bir başka ko- nu. «BOVARİZM» Satırları, artık, büyük bir merakla yutuyorum:

«Fırsat buldukça — hattâ bazan fırsatları kendileri yaratırlar — ana babalarının asaletlerinden ve zen- ginliklerinden söz açarlar. Aile top- lantılarında, bir punduna getirip, evlerindeki buzdolabından, elektrik süpürgesinden bahsederek. Hizmet- çilikten yetişme olsalar bile, ayda elliser lira taksitle, bedelini birkaç yılda ödeyebildikleri çamaşır ma- kinesi otomatik olmadığının için, şikâ- yet ederler. «Aaa kardeş! Kol mol çeviremem doğrusu. Bizim beye söyleyeyim, yarın bir otomatik gön- dersin hemen!» diye, yüksekte atarlar.»

Tamam!.. Bu da bizim hanımda var yahu! Biz ailece manyakmışız

da, kaç zamandır haberimiz yok- muş.

Merakım iyiden iyiye artmıştı. Bir de, kitabın sonlarından bir konu okuyayım, dedim. Rastgele bir say- fa açtım. «NARSİZM»:

«Narsistler, kendilerine âşıkur- lar. Ellerinden ayna düşmez. Kadın- sa göğüslerini, erkekse pazularını teşhir etmekten hoşlanırlar. Evde- ki aynalar da yetmez. Yanlarında, devamlı, küçük bir ayna taşırlar. Otobüste, vapurda, trende, milletin gözü önünde tuvalet tazelerler.»

— Aman Allahım! Deli olacağım. Hafakanlar bastı üstüme. Kızım da, her gün gördüğümüz şey bunlar!

Kitabı sonuna kadar okusam, çı- dırmak işten değil. Artık gerisini okumaya lüzum yok. (Bizim ailenin fertlerinde, birer parça var hepsin- den. Tamam. Öyleyse biz, evcek ruh hastasıyız. Ben, tedavi kabul etmez bir Aritmomanyak ve Paranoyağım. Kızım, ileri derecede bir Narsist, karım da Bovarizm kurbanı. Açık- çası, tımarhaneye dönmüş bizim ev, farkında değiliz. Kimse tutamaz beni artık!

Hızla giyindim. Dışarı çıkmak üzereyken karım:

— Ne o? Ne oluyorsun yine Al- lahaşkına? dedi. Gecenin bu saatin- de nereye gidiyorsun?

— Doktora gidiyorum. Haberim olsun. Biz evcek deliymişiz. Vakit kaybetmeden bir ruh doktoruna gitmeliyim. Erken teşhis ve teda- vi belki önünü alabilir, deyip mer- divenlere atıldım.

Doktor derdimi dinledi. Gülüm- seyerek:

— Hiç üzülmeysin kardeşim. En- dişe edecek bir şey yok. Bu ka- darı hepimizde var. Hattâ bir fara- ziyeye göre, bütün insanlar delidir, diye, beni teselli etti.

Ruhbilim kitabından ağzım yan- mıştı. Ertesi gün, söyle, suya sabu- na dokunmayan bir hikâye kitabı okuyayım dedim. Birinci hikâye, fantazi bir şeydi. Yazar, insanlarla hayvanlar arasında fizyolojik ve psikolojik benzerlikler bulunduğun- u, çevremizdeki insanları incele- diğimiz zaman, bunu görebileceğimizi söylüyordu.

O günden, bir meraklı sardı be- ni. Kimi görsen, hemen suratına ve davranışlarına bakıyorum. Sivri çeneli ve keskin bakışlı, dalkavuk birini tilkiye, karısının ihanetlerine göz yuman birini öküzte, patavat- sız, yerli yersiz konuşan, kaba saba birini eşeğe benzetiyorum hemen.

Bu yüzden, az kalsın hastanelik oluyordum geçenlerde. Anlatayım: Otobüsdeydik. Karşımda, iri yarı bir adam, yanında da karısı ve yetiş- kin oğluyla, kızı oturuyorlardı. Be- nim malum merak yine depreşti. Karşımdakileri dikkatle inceleme- ye başladım. Kadın, iri göğüsleri ve pörsümüş gerdanyla, saf kan bir Montafon ineğine, baba, kalın, kilise direği ensesiyle bir çift öküzüne, delikanlı, kaşlarına kadar inen sık saçları ve yamyası burnuyla bir Buldok köpeğine, kız da, sipsivri tir- nakları ve boncuk mavisi gözleriyle bir kediyeye benziyordu. Ben, bir lâ- borant hassasiyetiyle kendimden geçmişim ki:

— Ulan namussuz! Elin ırzına göz dikmeye utanmıyor musun? di- ye, adamın üzerine çullandığını gördüm.

Ben:

— Şey... Ruhbilim yani. Ruhbi- lim, ruhbilim, diyebildim ancak!

Karısı ve çocukları da kalkmış- lar, altlarına almışlardı beni. Yol- cular, güçlükle ellerinden alıp oto- büsten indirdiler. Üstüm başım par- çalanmıştı. Kaşım da patlamış, ka- nıyordu.

Son günlerde hiç huzurum kal- madi. Bir hafta önce, Refik Halit'in bir kitabını okumuştum. Ben de, akıllı uslu biri sanırdım onu. Ney- miş efendim? İnsanların, birbirleri

Gözlerinin iyi görmesi için polisleri havuç verilecek... — Gazeteler —



Polislerin ağızlarına havuç...



Politikacıların akıllarına turp!

hakkında söyledikleriyle, düşündükleri hiçbir zaman aynı değilmiş! Saçma! Saçmalığına saçma ama, gel de kurtul bu lafın etkisinden. Kiminle konuşsam, içinden geçenleri de okumaya çalışıyorum.

Yeni bir kira evine taşınmıştık. Bir akşam, tanıdıklar, ailece ziyarete geldiler. Daha kapıdan girer girmez:

— Güle güle oturun. Pek de güzel bir ev! Allah ağzınızın tadını bozmasın, temennisinde bulundular.

Ben, zihinlerinden geçen şeyi okur gibi oluyorum:

— Nereden buldunuz bu ahırı bel! Yarın hepiniz romatizma olunca aklınız başınıza gelir. Eh, sizin gibilere de burası çok bile!

Grip olmuşum bir defasında. Üç gün evden çıkmadım. Daireye gittiğim gün arkadaşlar:

— Geçmiş olsun. Merak ettik valahi, dediler.

Gözlerinin içine baktım. Biri: — Zıbaramadın, demek? Domuz canı var sende. Kolay kolay gebermezsin zaten. Biz de seni ölecek sanmıştık!

Diğeri, daha samimi:

— Geberseydin ne iyi olacaktı! Senin masaya geçecektim. Terfiime mâni oldun, namussuz herif! diyor gibi geldi bana.

Sözün kısası, şu, kitap okuma merakı rahat, huzur bırakmadı bende. Bir gün tımarhaneye düştüğümü duyarsanız, sakın şaşmayın... Söz aramızda, ordakilere farkım yok artık!

Ozbek İncebayraktar

Karışık yaşayış

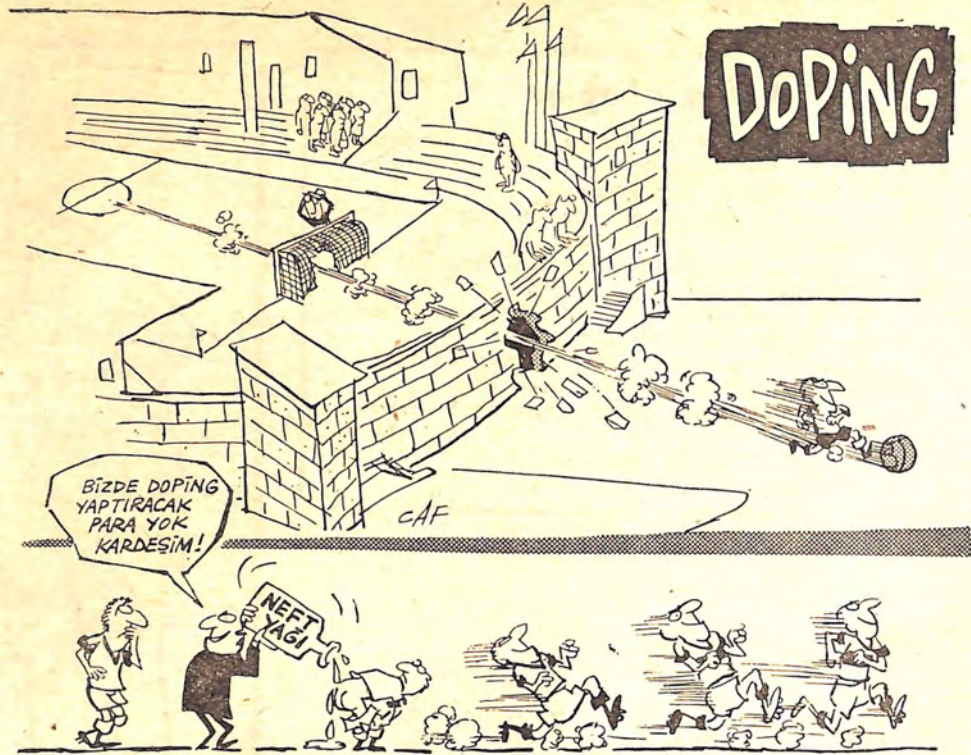
«Aaa, ne kadar da canlı olacak köpek asmış bunlar otomobillerine» diye bakacak olsam, yaklaşan arabada karşına muhakkak hakiki bir köpek çıkar.

Arabalarımızda hayvanların daha ziyade oyuncaklarını taşımaya alışmış bizlerin aldanmaması da imkânsız gibi. Çünkü biz, bunlar gibi, arabamızda ne yanımıza, ne arka cama, ne de özel olarak satın almış arkaklı sepete köpek oturtmayız.

Burada ise, hemen herkesin otomobiline köpek var.

Şimdi hesap edin: İngilterede 10 milyon kadar otomobil olduğu gibi halkın büyük kısmının günü de arabalarda geçiyor.

Demek oluyor ki, aydınlarımızın, «Bizde köylü vatandaş hâlâ hayvanlarla bir arada yaşıyor!» diye fazla hayıflanmaması gerek... İşte burada da öyle!



Futbolculara doping yapılmasının menedilmesi için yirmi devlet Birleşmiş Milletlere müracaatta bulundu. — Gazeteler —

LONDRA'DAN ŞAKALAR

Bir çekselere...

Bir yerde neye değer verildiği oradaki gazete ilanlarından bile kolayca anlaşılıyor.

Bakın, İngilterede çıkan «Eleman Aranıyor» ilanlarına bir göz gezdirelim:

— Müessesemiz zeki bir müdür arıyor...

— Falanca gazete, çabuk anlayışlı bir muhabir arıyor...

— Firmamız, filanca okul mezunu akıllı bir sekreter arıyor...

Dikkat edin, «Çabuk anlayışlı», «Akıllı», «Zeki» gibi şartlardan hiçbirine rastlamazsınız bizdeki ilanlarda... Yaştan, tahsilden, tecrübeden, sıhhi durumdan bahis vardır da «akıl»dan «zekâ»dan hiç bahis yoktur.

Batı dünyası düzeninin alt yapısı «akıl»cılığa dayanır.

Olacak iş değil ama, Batıda, hani şöyle yerden göğe dizili küplerin en altındaki akıl küpü-

nü bir çekecek olsalar, seyredin siz o zaman — bizdeki gibi — gümbürtüyü!

Tersine...

Nkrumah devrildikten sonra Kanada serbest bırakılan siyasi mahkûmlar arasında, 40 yıl hapis cezasına çarptırılmış bir Alman gazetecisi de varmış.

Alman gazetecisini, zamanında, Nkrumah'nın neden hapse attığını hatırlarsınız: Kendisine karşı yapılacak bir suikastı bildiği halde haber vermemesinden ötürü. Yani Nkrumah, kendi iyiliği için olmayan bir şeyi haber vermedi diye hapsedirmiş gazeteci.

Peki, bizim politikacıların tutumu daha mı akıllıca dersiniz?..

Öyle ya, bizimkiler de, ileride olacak şeyler hakkında «kendi iyiliklerine» önceden haber veren gazetecileri hapsedirirler hep...

Açıklama!

Söyle bir fıkra anlatılır: Amerika «Vietnamı kalkındırma programı» çerçevesinde bir de damızlık boğa göndermiş Saygondaki bir çiftliğe.

Fakat, bakmışlar, aradan epey zaman geçtiği halde, damızlık boğanın Vietnam inelerine hiç yaklaştığı yok.

Sebebinin öğrenmek için Amerikadan acele bir uzman getirmişler.

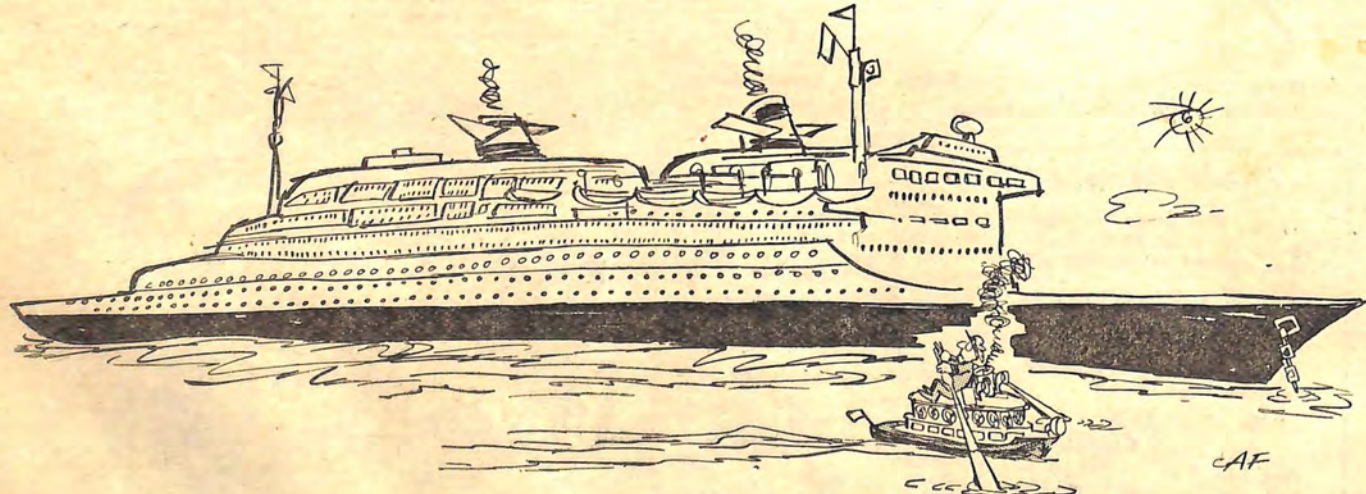
Uzman, Saygona iner inmez hemen çiftliği boylamış ve gidip önce boğanın kulağına eğilerek bir şeyler sormuş. Sonra, kendi kulağını boğanın ağzına yaklaşıp gülümseyerek dinlemiş.

«Ne dedi?» diye merak eden gaze tecilere, uzman şu cevabı vermiş:

— Zavallının hiç suçu yok: «Ben buraya müşavir olarak geldim sanmıştım... Çahşmağa değil» diyor! açıklamasında bulunmuş.

Reşit AŞCIOĞLU

Dünyanın en büyük yolcu vapuru İstanbul'u ziyaret etti. — Gazeteler —



— Aman, vapur olduğunu anlamasınlar!

Yaldızlı haplar

- * İyi eş bulmak güçtür. Bir kere bulursanız aman dikkat edin, onu kaçırmayın elden.
- * Herkes kendi talihinin mimarıdır.
- * İlkbahar bir genç kız, yaz bir anne, sonbahar bir kaynanadır.
- * Çok şey işitmemiz ve az konuşmamız için iki kulağımız ve bir dilimiz vardır.
- * Kadınlar kendilerini gençleştirdiği, yahut hiç de-ğilse yenilediği için modaya taparlar.
- * İnsanın dostu yoktur; mutluluğunun dostu vardır.
- * Sevilen insan hayatın her yaşında gençtir.
- * Zekâ istediği kada ilerlesin. Kalbi hiçbir zaman geride bırakmaz.
- * Bin dost pek az, bir düşman çoktur.
- * Gönül hiçbir zaman tarafsız olmaz.



- Hanım, göğsü iri olanlardan İngiltere'de vergi kesiyorlarmış...
- Hadi canım sende, Allah vergisinden vergi alınır mıymış hiç?

Kılıbık değilmiş!

Aydın, dairedeki arkadaşlarına kendini kazak tanıtmıştı. Kılıbık olanlarla her fırsatta alay ederdi.

Bir gün meslekdaşlarından biri, herkesin önünde:

— Aydın, dedi. Benim sınıf arkadaşım İhsan sizin kapı komşunuzdur. Bana her şeyi...

Aydın, sözünü kesti:

— Evet, karım ikide bir üzerine kapı, kacak, tabak atıyor ama, ben de susmıyorum, ona: «Hanımcağım yeter artık, bu yaptığın düpedüz saygısızlıktır!» Diye azarlıyorum!..

İşsiz

İş bulma bürosuna müracaat eden adam, memura:

— Bir iş istiyorum, evde yedi çocuğumla bir karım var!

Memur dalgınlıkla sorar:

— Bundan başka ne iş yaparsınız?

Bir patron araniyor

Bir lokantanın sahibi kapının önüne şöyle bir levha asmış:

— Lokantamıza bir patron banyo araniyor.

Bir arkadaşı sordu:

— Lokantayı satıyor musun?

— Hayır, evlenmek istiyorum da!..



— Ayıp be!.. Sen benim arabamı iki gün, iki

Gönlümde bir albüm var her tipten ve her renkten,
Mantık geriden geisin his yörüm koşar hızla.
Ben bütün güzellere bağlıyım ta yürekten,
Ama sarışınlara zâfım hepsinden fazla!

Bir zamanlar sevmiştim ateşli bir esmeri,
Bakışı kalbi değil eritirdi mermeri!
Kollarımdı belinin gevşemeyen kemeri,
Lâkin sarışınlara nedense zâfım fazla!

Yazda çiçeklenirken gül, akasya dalları,
Yanımdan ayırmazdım vefalı kumralları,
Girift bir hal alırdı sevişme kuralları,
Öyleyken sarışına zâfım yine de fazla!

Kızıl saçım çı
«Gel!» dediğim
Onunla yalnız
Ama'sarışınlar

Ömrüme katıl
Kılıç gibi aklı
Kimisi delişm
Fakat sarışınk

Arife günü İstanbul'un bü



Arife...



İlandın. Ben böyle bağırp çağırdım mı?

İŞİN

İzeldi benim için,
İp geldi benim için,
İzeldi benim için,
İdan da fazla!

* *

İler akın akın,
İi yapmışım kın!
İi cana yakın.
İde zâfım fazla!

Keklik gibi zayıflar, tatlı balıketliler,
Hırçınlar, boşgörürlar, için için dertliler,
Bütün hayallerime hükmeden kudretliler,
Varken de sarışına hepsinden zâfım fazla!

* * *

Esas sevgiler için gözlerdir aşk kaynağı,
İnsanın kolay kolay geçmiyor sevmeye çağı,
İçimi dinledikçe ürkiyorum bayağı,
Çünkü sarışınlara her zaman zâfım fazla!

* * *

Bu zâfım bilmiyorum asıl kaynağı nedir?
Mutluluk, umutsuzluk onu isteyenendir,
Bir sarışın sevgili beklerim kaç senedir,
Zira sarışınlara daima zâfım fazla!..

Salâhattin KUTLU

İri susuz kaldı. — Gazeteler —



Bayram!

Güller ve dikenler

- * Bal arayan arı kovanının etrafında dolaşmaz.
- * Güzelliği pudra kutusunda veya krem tüpünde arama, neşede ve gönül huzurunda ara..
- * Hayat bir aynadır. Ona gülersen o da sana güler.
- * Saadet bir şişe parfüme benzer, bunu başkaları üzerine boşaltırsanız birkaç damlası da mutlaka sizin üzerinize dökülür.
- * Saadetin sırrı, insanın sevdiği şeyi yapmasında değil, yapmağa mecbur olduğu şeyi sevmesindedir.
- * Hepimiz saadetin arkasında koşarız. Fakat çoğumuz yanlış iz takip ettiğimiz için saadeti arkamızda bırakırız.
- * Şansına razı olan bir tek kadın yoktur.
- * Karına rica edersen sözünü dinler. Emredersen sana karşı gelebilir fakat sana tapar.



— Aman ne güzel yermiş burası?.. Evlenince hergün burda yemek yiyelim!..

Balayı

Genç gelin, kocasına:
— Sevgillim, bu gece hangi film gideceğiz?
— Doğrusu karıcığım, ben çok yorgunum, bu gece sokağa çıkmak istemiyorum!..
— Peki öyle olsun kocacığım, yalnız evde tek başına canın sıkılmıyacak mı?..

* * *

Tarım

İki kişi arasında:
— Oğlunuz tarım okulunu bitirdi, şimdi ne iş yapıyor?..
— Futbolcu oldu, önüne geleceğini ekip biçiyor!..

Serseri

Polis yolda bir serseri durdurur, hüviyetini sorar, olmadığının görünce:
— Seni tevkif ediyorum, aruk bir adım ileri gidemezsin.
Serserinin yüzünde bir sevinç belirir:
— Sağol, zaten yürüyecek halim kalmadı, sekiz saattir yol yürüyorum!

Neye bakarnuş..

Tanınmış bir çapkına sormuşlar:
— Bir kadının ilk önce nesine bakarsın?
— Hemen şu karşılığı vermiş:
— Kocasına..

RAMAZAN, pazularını iri iri şişiren su tenekelerini üçün-
cü kattaki mühendis İrfan
Eroğlu'nun daire kapısına kadar
çıkardıktan sonra zile bastı. Kapıyı,
altmışlık komisyonunun yirminbeş-
lik karısı Suzan açtı. Ramazan:

— Su getirdim abla, dedi.
— Birini mutfağa, birini de ban-
yoya bırak!

— Başüstüne abla...
Ramazan, tenekelerin kulpuna
yapışınca, Suzan'ın gözü de, bu
tertemiz Anadolu çocuğunun birer
yumruk büyüklüğündeki pazularına
ilişti.

— Ağır mı Ramazan? diye sordu.
— Bunlar mı abla?... Guş gibi...
— Pazuların şişmiş ya?
— Bazılar mı?... Onlar hep öyle
şişdir abla.

— Neden?

— Memlekette orak sallamaktan!

Ramazan, su tenekelerinden biri-
ni mutfağa, birini de banyoya bırak-
tıktan sonra, tekrar salona geldi.
Suzan, bacak bacak üstüne atmış,
yuvarlak diz kapaklarından ötesi
bütün çıplak güzelliğiyle çıkmıştı
ortaya. Ramazan sordu:

— İrfan bey gene iş için Anado-
luya gitti?

— Evet...

— Ne zaman?

— Dün...

— Allah gavsudura... Daha su ge-
tirm abla?

— İstemez.

— Hoşca gal öyleyse...

— Nereye gidiyorsun?

— Heç vallaha abla... Şimdi de,
dördüncü gattaki Şermin ablaya su
çıkarcam...

Gapıcılık su kesilin-
ce zorlaşıyor emme, sağolasınız he-
piniz de, ille ne varkim Allah şu
İstanbul belediye ireyisinden irazi
olsun. Bi de şu sular kesilmese,
o zaman gapıcı ayılmanın idare et-
mek çok zorlaşacak...

Suzan, ayağa kalktı. Vücudunu
saran daracık yeşil elbisesinin için-
deki yuvarlak kalçalarını oynata
oynata büfeye doğru gitti. Büfenin
çekmeceğini açtı, içinden bir zarf
çıkarak:

— Senin okuman yazman var mı
Ramazan? diye sordu.

— Yoo abla, ne gezer... Memle-
kette orak sallamaktan okumağa va-
kıt bulamadık ki... Emme şimdi ge-
celeri gursa gidiyom...

— Pekiyi Ramazan, sen hiç karı-
nı özlemez misin?

Bu soruya Suzan tekrar koltuğa
yaslanıp tam bacak bacak üstüne
atarken sormuştu. Ramazan'ın pem-
be pembe oldu yanakları... Yutkun-
du, bakmamak için başını yana çe-
virdi.

— Söylesene Ramazan, özlemez
misin?

— Özlerim abla emme, ben bur-
da, avrat tee neredi...

— Nasıl özlersin karımı?

— Özlerim işte abla...

— Ama nasıl canım, meselâ ne-
yini?

Ramazan, iyice utanmıştı. Başını
yere eğdi. Suzan işveli, işveli:

Kontrbas

Çaylarını yudumlayan iki kart
Fransız madamdan bir tanesi:

— Demek sizin bir papağanı-
nız var! dedi ev sahibesine.

— Öyle dedi öteki, çok hârika
bir hayvan, doğrusu. Kocamın
kontrbas çalmasını aynen taklid
ediyor, bir görerseniz!

— Bravo! doğrusunu isterse-
niz bunu yapmak hemen hemen
imkânsız gibi de...

— Doğru söylüyorsunuz, zaten
zavallı âleti çalarken o kadar
güçlük çekiyor ki...

Mektup

— Hadiii, cevap ver, dedi.

— Nasıl özenir avrat, işte öyle
özenir abla!

— Nasıl canım, anlat...

— Utanırım vallaha abla söyle-
meğe...

— Utanma canım!..

Boğazı kurumuştı Ramazan'ın.

Zorla kekeledi:

— Gohlamak için!..

Suzan, yarı şehvet, yarı sinir ka-
rışımı bir gülcük attıktan sonra:

— Öyleyse müjde Ramazan, dedi,
karın gelecekmış, bol bol koklaya-
caksın...

— Sen nireden biliyon abla?

— Baksana elimdeki mektuba...

Sen yokken postacı bıraktı, sizin
köyden geliyor, karın geliyormuş...

— Dime abla... Ne zaman geliyo-
muş?

— Bilmem artık, orasını yazmı-
yor. Belki bugün, belki yarın...

— Geçen yıl da gelmişti... Bu ge-
ce gelir mi dersin?

— Bilmem!.. Apartmanın yolunu
bilmiyor mu?

— Bilmesine bilmez emme, gene
geçen yılki gibi girdiysen gelir-
ler. Vallaha çok sevindim bu haba-
ra abla!

— Koklayacağın için mi?

Ramazan, utanarak önüne bak-
tıktan sonra,

— «Ya ben gece gursa gettiğim
zaman gelirlerse?» dedi.

— Zararı yok Ramazan, ben on-
ları misafir ederim. Sen kurstan
gelince alır indirirsin aşağıya, bol
bol koklarsın...

— Dime abla be!.. Vallaha utan-
dırıyor. Ben istersen inahıtarı sana
bırakam...

— Lüzum yok... Ben içeriye ahrım
dedim ya...



MUZAFFER İZGÜ

— Sağolasın abla... Ver o ellerini
öpen!

Suzan, kumru kumru, sıcacık el-
lerini Ramazan'ın kocaman elleri
içine bıraktı. Bu bembeyaz minicik
el, daha öpülürken kaybolmuştu
Ramazan'ın avuçlarının arasında...

— Daha su istersin abla... Müj-
delik sul..

— İstemez!..

Ramazan, o gece kursta, ayva ye-
rine ayna yazdı, tut yerine but yaz-
dı... Kurs biter bitmez de, defterini
kalemını cebine sokup koşmağa
başladı. Tam bir yıldır bu arzuya
yanmıştı, bu arzuyla tutuşmuştu...
Hayalinde, gördüğü güzel kadınla-
rı soya soya geldi apartmana. Ü-
çüncü kata çıktı, Suzan hanımın
kapısını dinledi, sonra zile bastı.
Ka'bi, gümbür gümbür atıyordu.

— Ya gelmemişse!.. Ya bu gece
de koklayamazsa, o zaman saatler-
dir kurduğu hayallerin tümü yıki-
p gidecekti... Neyse ki heyecanı
az sürdü. Suzan kapıyı açmıştı.

— Geldi mi abla?

Kley, son maçında yine milyonlarca dolar aldı.. — Gazeteler —



Kafa ve yumruk!

— Geldi!..
Suzan'ın üzerindeki şeffaf naylon
geceliği görünce, başını yana çevir-
erek sordu:

— Nirde?

— Yorgunmuş da, içerde uyuyor...

— İrahatsızlık vırdık size vallaha
abla... Çok ayıp ettik... Gaynım
nirde?

— O lahveye gitti.

Ramazan bağırdı:

— Gı: Emine!.. Ne uyuyon kız?

Kalk da bak kim geldi!

Sesine bir cevap alamayınca:

— Gidi hınzır, ölü uykusuna mı
yattın kız, dedi.

Suzan, Ramazan'ın elinden tuta-
rak içeriye çekmeğe çalıştı.

— Hiç insan özlediği karısını bu
şekilde mi uyandırır?

— Niden abla?

— Gel de içeri, kendi elinle uyan-
dır... Kohlaya kohlaya!

Ramazan, içeriye adımını atar-
ken:

— Vallaha da billaha da çok ira-
hatsızlık vırdık abla, dedi. Nirde
yatıyo?

— Aha şuracıktay, yatak odasında...

— Abuu, sizin yatak odasında
ha!.. Rahat döşşegi görünce bayıl-
mıştır kâfir.

Yatak odasına doğru yürüdü:

— Gız Emine!.. diye se...ndi.

Arkasından gelen Suzan, elektrik-
li yakına yatağı bombos gören
Ramazan:

— Vallaha benimle maytap geçi-
yon abla, dedi.

O sırada Suzan, üzerindeki şeffaf
geceliği atmış, heykel vücudunu
bütün güzelliği ile bırakmıştı yata-
ğa... Usluca:

— Emine gelmedi ama, baksana
yatakta kadın var, dedi.

Ramazan'ın dudakları titredi, göğ-
sü hızlı hızlı kalktı indi, burun de-
likleri odanın havası az geliyormuş
gibi iri iri açıldı...

— Sen Emine değilsin ki abla,
diyebildi...

Kadın, gözleri kapalı, inledi:

— Kohla bir kerecik!..

İki saat sonra Ramazan, daire
kapısından dışarı çıkarken Suzan
iri göğüslerini onun omuzlarına
yaslayarak:

— Yarın kurstan çıkar çıkmaz
yine buraya, e mi? dedi...

— Pek abla!.. Hem şey, abla be...
Keşke Emine hiç gelmesel..

Kadın, kesik bir kahkaha attık-
tan sonra!..

— Zaten gelmiyecekti ki, dedi. O
mektup yalandı... Mahsustan, ben
uydurdum onu... Kızmadın değil
mi?

— Gızmak mı, o da ne dimek-
miş?... Yalnız bi şey sölesem, sen
de gızmazsın değil mi abla?

— Söyle, koca canavar!

— Ben de biliyodum o mektubun
maytap olduğunu... Niden dersin,
Emine'den daha bugün mektup al-
dım... Bu sene gışın çok olduğunu,
gelemiyceğini yazıyodu...

Muzaffer İZGÜ

Telefon

Telefon kulübesinin önünde
yağmur altında bekleyen en aşā-
ğı on kişi vardı. Camlı kapı-
dan içerdekilerin ahize kulağında
hiç konuşmadan yirmi dakika-
dan beri durduğu görülüyordu.
Dışardakilere biri kapıyı açtı:

— Öür dilerim müsyö dedi,
madem ki telefonu kullanmıyor-
sunuz, bırakın da ihtiyacı olan-
lar faydalansınlar!

— Yanılıyorsunuz, dedi iç-
teki karımla konuşuyorum!



Eski günlerde bir eski aile:

Büyük bey — Üç teneke Halep yağı aldım, okkası onaltı kuruşa yükselmiş!.. Odesa malı şekerin de okka başına on para fırlayacağı söyleniyor.. Bundan sonra, haftada üç günden fazla baklava, dört günden fazla börek yok!..
Bacı — Aman Allahım, ne günlere kaldık.. Dünyanın sonu mu geldi, nedir?

Tükürmek

GEEVEZE, sevimsiz bir tanıdığı vardı. Sık sık gelip şair Baki'nin karşısına geçer, densiz sözlerle saatlerce konuşurdu. Bir gün telaşlı ve heyecanlı olarak geldi:
 — «Üstadım, bu gece çok enteresan bir rüya gördüm; acaba tâbir edebilir misiniz? dedi. Rüyamda Hızır Aleyhisselâm'ı gördüm. Aç ağzını dedi açtım ve ağzımın içine tükürdü. Bu güzel rüya ne mânaya gelir dersiniz?» Baki şöyle cevap verdi:

— «Ben rüya tâbirinden pek anlamam ama, bu işte bir yanlışlık var gibime geliyor: Hızır Aleyhisselâm, muhakkak senin yüzüne tükürmek istemiştir. Ancak ne var ki senin ağzın devamlı olarak açık bulunduğundan tükürük yüzüne değil ağzına gelmiştir.»

Buğdayla Arpa

Vaktiyle Hicaz valisi civar mutasarrıflıklardan birine şöyle bir telgraf çekmiş:
 — «Ordu levazımı için âcilen on bin kile buğday ile beş bin kile arpa gönderiniz. İrsalâtın telgrafla iş'arı mütemennadır.»

Mutasarrıf okuma yazma bilmiyen cahil bir adammış. İstenilen buğdayla arpayı tedarik edip yola çıkardıktan sonra telgrafla valiye haber vermek için tahrirat müdürünü çağırması.

— Otur şuraya, ben söyleyeyim, sen yaz! Tahrirat müdürü kalemi kâğıdı alıp oturmuş.

Yaz. Hicaz vilâyetine: On bin kile buğday gönderilmiştir. Altına boydan boya bir çizgi çek! Beş bin kile de arpa gönderilmiştir.

Tahrirat müdürü:

— Çizgiye lüzum yok, efendim, resmi tahriratta çizgi çekilmez!

Diye itiraz etmiş. Mutasarrıf:

— Çizgisiz olmaz! Çek!... demiş.

Tahrirat müdürü: «Peki!» demiş, yine bildiği gibi yazmış. Mutasarrıf:

— Ver bakayım, diyip kâğıdı almış, çizgiyi göremeyince:

— Bire cahil herif, demiş, ne çizgi çekmedin buğdayla arpayı birbirine karıştırıcaksın!

Gâvur ve Müslüman

Şeyh Galip, bir gün tekkesinde hatırlı misafirlerine ziyafet veriyordu. Birçok güzel yemeklerden sonra sofraya nefis bir «Pathcan Beğendisi» geldi. Misafirlerden biri:

— «Şu mübarek pathcan sebzelemin ilk müslüman olanıdır azizim, yollu bir şaka yapt. Her türlü yemeği olur, dedim ya müslümandır mübarek müslüman..»

Bunu dinliyen bağıryanık bir tekke çömezi dayanamadı:

— «Olsa olsa şu sizin öntünüzdekisi müslümandır efendim, diye söze karıştı. Bir de her akşam bizim yediklerimizi görse; müslümanlık bunların yanından bile geçmiş değil. Her seferinde (gâvuruz) diye bar bar bağırlar..»

Canlar

İKİNCİ Mahmut, Yeniçerileri kaldırıken, onların geleneksel bağlılıklarının bulunduğu Bektâşi tekkelerini de ihmal etmemiş, buraları kapattırmış, babaları sürdürmüş, direnmek isteyenlerden bir kısmını gık demeden öldürtmüştü. Aradan epeyi zaman geçmişti. Bir gün Boğazlıç'inde yanında kilerle birlikte gezinirken, eski bir Bektâşi tekkesinin bulunduğu yere geldi. Tekke eski civcivli günlerinden yoksun, bir iki emektar dedenin barındığı mahzun bir ev görüntüsündeydi. Padişahın geldiğini gören bu ihtiyarlar, hemen koşup onu karşıladılar. İkinci Mahmut, o gün neşeliydi. Yaptığını unutmuş olmalı ki, «Can» diye anılmakta olan Bektâşileri kastederek:

— «Eee canlardan ne haber? Nerede öteki canlar?» diye sorunca, ihtiyar baba, melûl mahzun boyun kırdı:

— «Hangi öteki canlar padişahım? Sayenizde kimsede can kaldı mı ki?»

Haklı bir şüphe

Ömer Naci, bir gün kalabalık bir yığına nutuk çekiyordu. Bir ara dinleyicilerin kendisini şiddetle alkışladığını görünce, merakla arkadaşına dönüp sordu:

— «Yahu söylesene Allah aşkına; münasebetsiz bir şey mi söyledim ki halk böylesine çok hoşlandı?»

Beethoven'in Zafarı

Rivayete göre dilencinin biri Roçild'e «Bütün museviler kardeşler» demiş ve Baronla akraba olabileceklerini ima etmiş böylece.. Tarih Roçildin cevabını yazmıyor, herhalde kendine hakim olmasını bilmiştir. İsrailde akraba sürülerine adım başı rastlamak normaldir. Fakat asıl bizi kardeşçe sınırsız birbirimize bağlayan şeylerin arasında müzik sevgisi başta gelir. Biz adeta müzik delisiyizdir. Bu ilâhi gürültü bizim aklımızı başımızdan alır....

DÜN akşam erkenden yatağa girdim, zira ertesi sabah 9.30 da kalkmak zorunda idim. Oldukça çabuk uyuya kalmışım. Aradan en çok bir saat kadar bir zaman geçmiş olmalı.. Üstünden büyük bir gürültü ile uyandım.

«Uyumak istiyoruz!» diye öfkeli bir ses gürliyordu dışardan. «Saat 10'u geçiyor susturun şu radyoyu...»

Yatağa doğruldum. Bizim blok evlerin en ucundan hafif bir müzik duyulur gibi oluyordu. Pek kesin tاین edemiyordum yerini zira öfkeli ses diğer bütün gürültüleri bastırıyordu:

«Uyku zamanı... Susalım! Radyoyu susturalım...»

Yavaş yavaş civarda oturanlar uyanmağa başladılar. Pencereleker teker teker aydınlandı. Bizim karışımızda oturan mezeci gazeteden bir huni yapmış, gürültü ile savaş kanununa saygı diye bar bar bağıyordu. Alt kattaki Yemenli buzcu Salah çok heyecanlandı. Zamanlarda yaptığı gibi arka arkaya «Ben Gurion. Ben Gurion» diye haykırıyordu. Bana gelince pencereden dışarı rahat rahat sarkabilmek için sabahlığının önünü sıkıca ilikle-dim. En sevdiğim şey kavgaya edenleri seyretmektir. Bu da benim zayıf tarafım.

«Susalım!» diye gecenin içinde gürledim. «Komite başkanı nerede? Komiteee...»

Aynı ismi taşıdığı orkestra şefi ile el'an hiçbir akrabalığı olmayan Manfred Toscanini evinin balkonunda belirdi ve anlaşılabilir bir şeyler mırıldandı. Toscanini bizim sosyal binaları idare eden komite-nin başkanlığına yeni seçilmişti. Teşvik edici sesler ona cevap verdi:

«Ne bekliyorsunuz? Komite başkanı mısınız değil misiniz? Haydi harekete geçin. Bir şeyler yapın. Polisi çağırın. Gece vakti böyle gürültü yapmanın bir yıla kadar hapis cezası var...»

«Bir dakika...» dedi Toscanini «Böyle bağırsanız gürültünün neden geldiğini anlamama imkân yok!»

Sustuk. Bunun üzerine sesin sağ taraftan birinci kattan geldiği belli oldu. Buzcu Salahın avaz avaz bağırdığı duyuldu:

«Kuru gürültü! Kesin bu kuru gürültüyü... Ben Gurion...»

Manfred Toscanini sinirli bir şekilde kendini bir ayağından öbürü üzerine aktarıyordu. Mücadeleci bir yaradılışı yoktu. Biz onu el yazısı çok güzel olduğu için ve yumuşak başlılığından dolayı seçmiştik.

«Lütfen radyoyu kapayalım...» diye kekeledi.. «Lütfen...»

Bir fayda vermedi bu rica. Müzik şiddeti azalmadan ılık gece içinde dalgalanıyordu. Manfred Toscanini prestiji, istikbalı, kaderi ve çocuklarının saadetinin bahis konusu olduğunu anladı ve sesini yükseltti:

«Eğer bu kuru gürültüyü kesmezseniz polis çağırırım...» Millet soluk almadan birkaç saniye bekledi. Devlet kuvvetleri ile asiler arasındaki çatışma kaçınılmaz gibi görünüyordu. Birden müzik daha da kuvvetlendi, zira radyo çalınan evin kapısı açılmıştı. Kapıda, o civardaki seyahat bürosu başkanı Dr. Nathaniel Birnbaum belirdi:

«Kim o cahil? Beethoven'in 7. senfonisine kuru gürültü diyen...»

Sükût. Derin, çıt çıkmayan bir sessizlik. Beethoven'in ismi evler arasından süzülüp onlarda yaşayanların ilik ve kemiklerine işledi ve çabuk tesirli bir zehir gibi derhal sindirildi. Yüzü korkulu bir ifade ile takallüs etmiş olan Toscanini olduğu yerde bir solucan gibi büzülmüştü. Ben bile pencereden bir adım içeri çekilip onun bu cahilce davranışını benimsemediğimi belirttim. Dr. Birnbaum zaferini sonuna kadar sürdürmek istedi:

«Hani, nereye gizleniyor bu kültürsüz? Beethoven'in 7. senfonisine kuru gürültü diyen hanginiz? Beethoven'in 7ncisine...»

Utangaç öksürükler, mırıldanmalar.. En sonunda mezezinin suçluyu ele veren sesi duyuldu:

«Komite başkanı...»

«Tebrik ederim...» dedi Dr. Birnbaum. «Böyle bir başkanımız olduğunuz için hepimizi tebrik etmeli doğrusu!»

Bu sözlerden sonra azametle sırtını bize çevirip dairesi içine çekildi. Tarifi güç bir kültürel üstünlük dalgası ondan bize doğru yayılmıştı. Acıklı bir yenilgi ile savaş sahasında yapyalnız öylece kalakalan Manfred Toscanini:

«Öyle öfkelenmişim ki» diye kekeledi... «Öfkeden öyle gözüm kararıştı ki Beethoven'in 7. senfonisini tanıyamadım!..»

«Suss, Psss.. Çenemizi tutalım, senfoniye duyamıyoruz sizin gürültünüzden...»

Toscanini başı önünde içeri çekildi; bizlerse büyülenmiş gibi bu müzik dehasının dev eserini dinlemeye koyulduk. Kiracıların çoğu kendilerini müziğe iyice verebilmek için balkonlarındaki sezişonlara uzanıp gözlerini kapadılar. Ve ben... Ben yüzümü yıldız göğü doğru kaldırdım ve dudaklarımdan hafifçe bir kelime döküldü: «Beethoven!»

Bu arada sadece Yemenli Salah ve karısının münakaşası bu ilâhi sessizliği bozuyordu:

«Kimmiş?» diye soruyordu Etroga, Salahın karısı.

«Kim kimmış?»

«Bu bey canım.. Neydi adı? Betovi...»

«Bilmiyorum!»

«Mühim biri olmalı, herkesin böyle korktuğuna bakılırsa...»

«Ben Gurion... Ben Gurion!»

«Peki, madem bilmiyordun ne demeye bağırdın öyle?»

«Herkes bağırdı!»

«Herkes bağırdı ama sen bağıramazsın! Senin daha satış ruhsatın yolunda değil. Shimuni'nin başına gelenleri biliyorsun çenesini tutamadığı için hani...»

Salah korku ile önce ağzında bir şeyle geveledi, sonra herkesin duyabileceği bir sesle:

«Şahane», diye bağırdı.. «Ne ilâhi bir müzik!»

Eczacının küçük oğlu birden bastırın sessizlikten dolayı uyanmış, balkona çıkıp bağıрмаğa başlamıştı:

«Kuru gürültü.. Kuru gürültü...»

Babasından derhal etrafın tasvibini kazanan bir tokat yedi. İnsan çocuğuna bu en hassas yaşlarında san'at eserlerine saygıyı öğretmezse cemiyete yararlı bir varlık yetiştirmesine imkân yoktur.. O çocuğun sonu belki de darağacı olur maa-zallah!

Bitişigimizde oturan ve son kavgalarından beri yani 40 yıldır karısı ile bir kelime dahi konuşmayan Profesör şimdi onun yanında pencerede idi. Beethoven mucizesi karı kocayı tekrar bir araya getirmişti. Yaptığını tamir etmek isteyen Manfred Toscanini balkona çıkıp seslendi:

«Dr. Birnbaum, lütfen radyoyu biraz açar mısınız? Buradan iyi duyulmuyor.. Teşekkürler!»

Müzik şiddetlenmişti. Büyük ve mes'ut bir aile gibi bütün kiracılar nefes almadan dinliyorlardı. Hepimiz birbirimizi seviyorduk o anda.

Büyük oğlu akordeon dersi alan eczacı mırıldandı:

«Bu rondo.. Devasa.. Ama durun bir dakika galiba skerzo idi. rondo değil...»

Mezeci balkondan bir rondo ile skerzoyu birbirinden ayıramayan cahil çağdaşları için birkaç hakaret attı. Profesörün karısı birbiri arkasına:

«Do majör.. Do majör...» diye içini çekti.

Salah pencereden yarı beline kadar eğilmiş müziği iyice duyabilmek için ellerini kulakları arkasına kanat gibi germişti. Bense derhal



gizlice «Konser Rehberi» kitabımı bulup Beethoven'in 7. senfonisi kısmını açtım ve sesimi işittirdim:

«Senfoni do majör tonunda olup Beethoven'in en kudretli eserlerinden biridir. Başlangıç akortları ilk kısmın esas temasına geçilmeden önce birkaç kere tekrarlanır. Modern tenkitçiler bunu eserin zayıf bir noktası olarak telâkki etmektedirler...»

İtibarımın komşular arasında birden artıverdiğini hissettim. Şimdiye kadar haksız olarak bana лайık olduğum değeri vermemişlerdi. Ta ki derin müzik bilgin bir meş'ale gibi geceyi aydınlatana kadar. Karşı evdeki bahçıvanın kızı kığılık kardeşini gönderip opera dürbünü mü ödünç almak istedi birkaç saatliğine.. Eczacı son bir gayretle bana karşı koydu:

«Eserin kuruluşu fevkalâde. Bartok bile daha iyi besteleyemezdi.

Ben, daha o lâfa başlar başlamaz kitabımın sahifelerini çevirmiştim:

«Şunu unutmayın ki azizim...» diye cevap verdim «4. cümlede karşı konmaz bir sür'at kazanan müzik bilhassa finalde bütün ölçülerini aşan bir hacim yaratır...»

Bütün komşular derin bilgime hayranlıklarından nefes dahi alamıyorlardı. Beethoven'in müziği ve benim malûmatım gecenin sihirli atmosferini dolduruyordu. Eczacı durumunu kurtarmak için son bir çıkış yaptı:

«Maamafih Bach da fena sayılmaz...»

Müzik esas melodiyi tekrarladı, nefesi ve yaylı sazların hep birden gürledikleri duyuldu ve bu ölmez eser sona erdi. Dinleyicilerin dudaklarından hayranlık dolu iç çekişler döküldü. Birkaç saniyelik sükkattan sonra spikerin anonsu işitildi:

«Petach Tikwach gönüllü itfaiye bandosundan Jochanan Stockler'in «Naharia'nın duvarları» adlı stü-tini dinlediniz. Akşam konserimizin 2. kısmında sizlere Beethoven'in 7 numaralı do majör senfonisini takdim ediyoruz...»

Gergin bir sessizlik... Manfred Toscanininin tekrar balkonda belirdiği görüldü:

«Kuru gürültü!..» diye bağırdı. «Duyuyor musunuz beni Birnbaum, kuru gürültü işte... Beethovenmiş bu öyle mi?»

Dinleyicilerin öfkesi bir orman yangını gibi sür'atle yayıldı. Profesörün karısı:

«Beethoven!.. Hahahay! Gülelim barıl!» diyordu...

Yemenli Salah karısının kolundan yakalamış:

«Bizi kandırdılar...» diye bağırdı. «Yine işe hile karıştı!»

Karısı pratik bir şekilde özetledi:

«Polis gelirse biz bir şey görmedik!»

«Ben Gurion...»

Birkaç gün sonra saç bloktaki evin kapısı önünde koca bir kamyon durdu. Dr. Birnbaum, düştüğü durumdan kurtulabilmek için evi değiştirmekten başka çare bulamamıştı.

Çeviren: Semiramis Aydın



CEYMİS BONT



003½

Çizen

BÜLENT SEREN

5



SUZİ, TAM CEYMİS PENCE-
REDEN ATLARKEN PAÇA-
SINA YAPIŞIYERİT...

CEYMİS TE
HİS MİS
KALMAZ!

NİCE DARBELERE DAYANAN CEYMİ-
SİN ÇENESİ, BU DARBEYE DAYANMAZ!



KAÇAMAZSIN, KAÇAMAZSIN...
SEN ELLERİN OLAMAZSIN!

HAYDİ HERİF-
LER KURTARDI
PAÇASINI, BA-
KALIM BEN
NASIL KURTÁ-
RACAĞIM?..

CEYMİS KENDİNE GELİ-
YOR AMA ELİNDEN BİR-
ŞEY GELMİYOR...

NERDESEN CEYMİS?..



BAHÇE
DUVARI



N'OLUR, DİK-
KATLI OL HAYA-
TİM!..

SUZİ'NİN
KEYFİ Gİ-
CİR...HİS-
LERİNİ
AÇIĞA VU-
RUYOR!

OTOMATİK "İZ
BULMA" MAKİ-
NASI

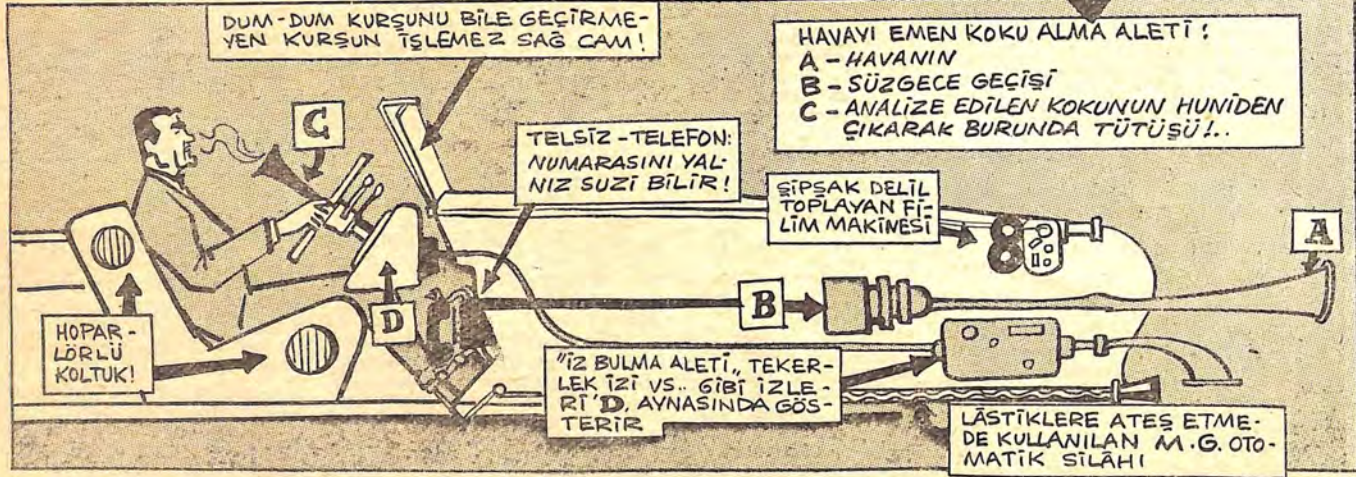
CEYMİS BONT, SUZİ'Yİ YOLUNA KOY-
DUKTAN SONRA ARABASINA AT-
LAR, MAC MADARANIN PEŞİNE DÜ-
ŞER ..BAKALIM ELİNE DÜŞÜRECEK Mİ?



TAMAM! KOKUSU
BURNUMDA TÜTÜYÖR!
KAMYON TAM 5 KİM-
İLERDE!

BURUN, BURUN
DEĞİL, MESA-
FE ÖLME A-
LETİ SANKİ!

BİRAZ DA "BONT, PATENTLİ OTOMOBİ-
Lİ TEKNİK YÖNDEN İNCELTİYELİM!



DUM-DUM KURŞUNU BİLE GEÇİRME-
YEN KURŞUN İŞLEMEZ SAĞ CAM!

HAVAYI EMEN KOKU ALMA ALETİ!
A - HAVANIN
B - SÜZGECE GEÇİŞİ
C - ANALİZE EDİLEN KOKUNUN HUNİDEN
ÇIKARAK BURUNDA TÜTÜŞÜ!..

TELSİZ-TELEFON:
NUMARASINI YAL-
NIZ SUZİ BİLİR!

ŞİPSAK DELİL
TOPLAYAN Fİ-
LİM MAKİNESİ

HOPAR-
LÖRLÜ
KOLTUK!

"İZ BULMA ALETİ", TEKER-
LEK İZİ VS.. GİBİ İZLE-
Rİ'D, AYNASINDA GÖS-
TERİR

LASTİKLERE ATEŞ ETME-
DE KULLANILAN M.G.OTO-
MATİK SİLAHI



CEYMİS BONT
TAM ARKAMIZDA!
DÜĞEMEYE BAS,
SUNU BİR ÖR-
TÜVERELİM!

CEYMİS BONT'UN
DÜRBÜNDE GÖ-
RÜŞÜ

KAMYONUN
ÜSTÜNDE-
Kİ ÖRTÜ!



CEYMİS BONT GÖZETLENDİĞİNİN
FARKINDA DEĞİLDİR... TAM BU
SIRADA TELEFON ÇALAR! SUZİ
DE TELEFON EDECEK ZAMANI
İYİ BULDU HANI!..



"MERAK ETME
SUZİ...STOP...İŞLER
YOLUNDA... STOP... Bİ-
RAZDAN ESİRAR PER-
DESİ KALKACAK..
HERŞEY AYDIN-
LANACAK..

HAFTAYA:
UZAY'DA
DOLAŞMA!

— Efendim, biz gazinodayken ge-
ceydi... Sonra vapur geçerken çok
karanlıktı. Mavi bayrak görünmez
ki vapurdan...

— Karanlıkta da, siz nasıl gemiyi
gördünüz?

— Geminin ışıkları vardı...
— Salladığın mavi bayrak nerde?
Birden nasılsa aklıma geldi.

— Efendim o bayrak değildi, iş-
te boynumdaki bu kravat. Bakınız
mavi... Belki rüzgârdan sallanmış-
tır da...

Aylarca hapis yattıktan sonra ca-
sus olmadığımız anlaşıldı. Ama, Ni-
yazi kendine general süsü vermek-
ten hüküm giydi. Gazinonun sahibi
o göbekli Rum, garsonlar, İspanyol
dansı yapan o yahudi kızla oğlan,
birkaç da başka müşteri aleyhimize
tanıklık ettiler. Niyazi, gazinoya pa-
ra vermemek için general olduğun-
u, ben de paşazâde olduğumu söy-
lemek suç sayılmadı. Çünkü paşa-
zâde süsü verilerek kimse dolandı-
rılmazmış. Çok şükür, bir yıla ya-
kın hapiste vakti. Casusluktan kur-
tuldum, hapisten çıktım.

İşte o zamandan beri bana paşa-
zâde derler... Onca takmaadlarla
suç işledim, bu takmaadların hiç
biri tutmadı da, bir iki gazetenin
birkaç satırla yazdığı paşazâde-
liğini tuttu, ne dersiniz? Bunun ne-
denini çok düşündüm. Bana öyle
gelir ki, ezilmiş insanlar, üst sı-
nıftan insanların da aralarına katıl-
malarını, kendilerinden olup ezil-
melerini istiyorlar. Böylece, hem
dertlerini, sıkıntılarını o üst sınıf
insanlarının da sırtlarına atarak
bölüşüyorlar, hem de bitirli intika-
m alıyorlar... Benim hiç yoktan
paşazâde lâkabımın yayılması, ezil-
miş insanların bir gizli intikamı...
«Nasılmış, işte sizlerden birinin
oğlu da bizim aramızda düşer...» de-
mek istiyorlar. Derler ki frengili-
ler, veremliler, hastalıklarının baş-
kalarına da bulaşıp yayılmalarını
isterlermiş ki, böylece dertleri ge-
nelleşsin, hem kendilerine düşen
pay azalsın, hem herkese birden o-
lunca bir çâre aranır bulunur...
«Elle gelen düğün - bayram» demiş-
ler.

Ben ne kadar paşazâde olmadığımı
söyledimse de boşuna... Üstelik
benim paşazâdeliğim üstüne ne des-
tanlar, ne masallar uydurdular...
Her hükümlü, adımı bildiği hangi
eski paşa varsa, beni onun oğlu
yaptı. Ne sadrazamların, ne ordu
komutanlarının oğlu olmadım...

Cezaevlerine paralı düştüğüm de
olur, parasız düştüğüm de... Ama
temkinli, ihtiyatlı bir adam oldu-
ğumdan cezaevinden parasız çıktığı-
mı hiç olmazdı. Cezaevine on para-
sız bile girmiş olsam, içerde ne ya-
par eder, biraz para birtiktirmenin
yolunu bulurum. Nasıl mı, nerden
mi? Bu da hapisaneceilik zenatının
bir sırrı işte. Biraz para dersem,
çok zaman bir küçük iş tutacak
sermayedir bu. Ama ilk o sefer, as-
keri cezaevinden parasız çıktım.
Oysa askeri cezaevlerinde, sivil ce-
zaevlerinden daha çok para yapıla-
bilir. Benim o sefer parasız kalışım,
casusluktan sanık olduğumdan-
dı. Bizi ayrı koğuştta tutuyorlar, ö-
teki tutuklularla konuşurmuyorlar-
dı. Herneyse... Evet, cezaevin-
den meteliksiz çıktım. Allahın bil-
diğini kulan ne sakhyayım, öyle
bozulmuşum ki, her türlü kötülüğü
yapmaya hazırım. Dolandırıcılık
mi? Evet... Sahtecilik mi? Evet...
Hırsızlık mı? Evet... Bunca yıl doğ-
ru yoldan ayrılmamak için diren-

dim de sanki ne oldu, elime ne geç-
ti? Durup dururken sabıkalı dolan-
dırıcı, sahteci oldum... Şimdi size
tuhaf gelecek ama, her türlü kötül-
lüğü yapmaya karar verdiğim hal-
de, bunca yılın sabıkalı sahtecisi
Paşazâdesi olan ben, nasıl bir kö-
tülük, dolandırıcılık, sahtecilik ya-
pacağımı bilemiyordum. İlk yap-
mam gerekli iş, sıkıyönetim bölge-
si olan İstanbul'dan uzaklaşıp baş-
ka bir yere gitmekti. Çünkü her-
hangi bir yerde bir suç işlese de
suçlu yakalanmasa, sıkıyönetim eli-
ne geçirdiği bütün sabıkalıları topla-
yıp içeri tikiyor, hattâ durup du-
rurken sabıkalıları İstanbul sınırları
dışına atıyordu. Ama benim
değil İstanbul'dan ayrılacak, karmı-
mı doyuracak param bile yoktu.

Kimi, nasıl kafese kerser diye
düşünerek Beyoğlu'nda serisi serse-
ri gezinirken, okul arkadaşlarımdan
Basri'yi gördüm. Okuldayken biz
ona Kavanoz Basri derdik. Okul-
dan koğulduktan sonra onu hiç gör-
memiştim. Subay çıkmış mıydı,
yoksa emekli mi olmuştu, ne yapı-
yordu, hiç bilmiyordum. Kavanoz
Basri'yi sevmezdim. O da beni sev-
mezdi. Çok ukalâ, çok bencil bir
çocuktuk. Bundan başka espionluk
ettiği, sınıfta her ne olursa öğret-
menlere ve subaylara yetiştirdiği
için, onu hiç kimse sevmezdi. Üs-
telik çalışkan bir öğrenciydi de...

Kavanoz Basri, mutbak nöbetçi-
si olduğu zaman, ben zorla onun
mutbak nöbetini satın alırdım. Bir-
kaç kalem pirzola, bir iki şam-
basına nöbetini bana satardı.
Doğrusu, çok düzensiz bir çocuk
olduğundan mutbak nöbetini dev-
retmek istemezdi ama, biz onu kor-
kutarak nöbetini zorla elinden alırdık.
Okuldan kovulmama sebep o-
lan o şambaba olayında da, ben Ka-
vanoz Basri'nin mutfağ nöbetini,
birkaç şambaba tatlısı karşılığında
satın almıştım. Sanki o'nun yüzün-
den okuldan kovulmuşum gibi ge-
liyordu. Oysa onun hiç suçu yoktu.
İşte bütün bu nefretim yüzünden
Kavanoz Basri'yi görmezden gelip
başımı çevirerek geçip gidecektim
ki, birden iki elini açarak önümü
kesip,

— Patatees!!.. diye bağırdı.

Beni bunca yıl sonra tanımış ol-
masına çok şaşıtm. Çünkü geçen
yıllar beni çok değiştirmiş, tanım-
maz yapılmıştı. İnsanın uğraştığı işin
ve yaşadığı çevrenin yüzünde yansı-
dığına, hattâ vücudunda belirginleşti-
ğine inanırım. İnsanın yüzü, bakışı, davra-
nışı hattâ bedeni, zamanla içinde
yaşadığı çevreye dönüşüyor ve uğ-
raştığı işe benziyor. Ben buna iyile-
ce inanmışımdır. Bir insan kırk yıl
kitaplıkta çalışsa ve boyuna kitap-
lar okusa, o insan başlangıçta bir
ay yavrusuna benzese bile, zamanla
vücudu tozlu kitap ciltlerinin bi-
çimini alır ve yüzünün derisi za-
manla sararmış kitap yaprakları-
nın solgunluğuna dönüşür. Katil-
ler, soyguncularla, her türlü ya-
sadışı sabıkalıları dolu bir koğu-
şa, istersen melek yüzü bir deli-
kanlıyı sok da burda yıllarca kalsın,
yavaş yavaş yüzüne ordaki insan-
ların yüzlerinden çizgiler, renkler
eklenir. Benim de vücudum ve yü-
züm, cezaevlerinde yıllarca birlikte
yaşadığım insanlarınkine benze-
mişti. Bakışlarım haince, kurnazca
ve korkakcadır. Bazen tıraş olur-
ken aynada yüzümü görürken ken-
dimden korkarım. Onun için, ayna-
da gözlerime bakmadan çarçabuk
tırar olurum.

Eski arkadaşlarımla karşılaşınca
çoğu beni tanıyamamıştır. Çok se-
viştığımız bazı okul arkadaşlarımla



TEK DELİK

da, tanıdıkları halde, benden ken-
dilerine pis bişey bulaşacakmış gi-
bi, tanımadan gelip uzaklaşmış-
lardır. Onun için Kavanoz Basri'nin
yıllar sonra beni tanıyıp, kollarını
açarak, bana okuldaki lâkabımla
seslenmesi çok hoşuma gitti. Kava-
noz Basri de yaşlanmış ama değiş-
memiş. Onu hemen tanıdım.

— Kavanoz! diyerek ben de kol-
larımı açtım. Birbirimize sarıldık.
Vücudu kavanoza benzediği için,
ona okuldayken Kavanoz Basri derdik.
Kısa boylu, kalın, tombul, göğ-
desi dümdüz, bacakları çok kısa ve
kıçtan bacadı. Kucaklaşıp öpüş-
tükten sonra baktım, gözleri buğulan-
mış. Bunca yakın okul arkada-
şından gördüğüm kabalıktan sonra,
okuldayken hiç sevmediğim Kava-
noz Basri'nin bu duygululuğu beni
de duygulandırdı.

— Nasılsın Ferit?

— Teşekkür ederim, iyiyim... Sen
nasılsın Basri?

Ayaküstü konuştuk biraz. Öğle
yemeği zamanıydı.

— Yemek yiyecek. Yemekte ko-
nuşuruz... dedi.

Lokantaların önünden geçtiğimiz
halde onlara girmiyorduk. Sonunda
lüks bir restorana girdik. Pahalı
yemekler ısırladı. Şarap da içtik.
Yedik içtik, konuştuk, ama ben
bu arada Kavanoz Basri'nin ne iş
yaptığını öğrenemedim. Konuşur-
ken konuşurken, onun subay olduk-
tan sonra bir suçla ordudan çıkarıl-
mış olduğunu birisinden duyduğum-
u hatırladım. Giyinişi çok iyiydi.
Lüks bir restoranda yediğimize göre,
herhalde işleri de tıkrındaydı.
Yemek yememiz çok uzun sürmüş-
tü. Garson çağırdı. Garson adis-
yonla geldi. Kavanoz Basri adisyona
bir göz attıktan sonra,

— Patronu çağır! dedi.

Ama o patronun gelmesini bek-
lemeden restoranın mutbağına dal-
dı. Kalkarken beni de elimden çek-
tiği için, ben de onunla birlikte-
dim. Mutbağa girer girmez, ortalığı
karıştırmaya, tencereleri açıp bak-
maya başladı.

— Bu ne pislik!.. diye bağırdı.

Beyaz önlüklü şışman aşçıbaşı,
Basri'nin çevresinde dolanarak, an-
laşılmas bişeyler mırıldanmaktaydı.

— Size belediyeden teftişe geline-
cek, diye söylenmedi mi?

Basri tam bunları söylerken pa-
tron seğırtti geldi.

— Mutbağımız her zaman temiz-
dir beyfendi!..

— Bu mu? Temiz dediginiz mut-
bak bu mu?

Kavanoz Basri, raftaki hamam
böceğini gösteriyordu. Patron ve
aşçıbaşı, rafta hamamböceği değil
de sanki bir fil görmüşler gibi şaş-
kınlık içindeydiler...

— Allah Allah... Hamamböceği...
Görülüş şey değil...

Kavanoz Basri,

— Zabıt düzenleyeceğiz, dedi.

— Aman Müfettiş bey... Aman...

— Nasıl aman? Hem para cezası
vereceksiniz, hem lokantanız kapa-
nacak...

— Beyfendi, ceza bişey değil, pa-
rayı verelim. Kapanmak da bişey
değil. Ama bizim lokantanız çok
eskidir... Duyulursa ki... Çok kötü
olur... Rica ederim...

— Telefon nerede?

Telefona gitti, bir numara çevirdi:

— Teftiş kurulu mu? Belediye...
Evet...

Lokantanın pislğini anlatıp he-
men bir müfettiş göndermelerini
söyledi, telefonu kapadı.

Patron,

— Müfettiş bey... diye dönenip
dururken,

— Ben müfettiş değilim!.. diye
bağırdı ona...

Patron, müşterilerin duyacağı-
ndan korktuğu için Basri'yi koluna
giriş bir yana çekti. Orda fıslıdaş-
arak bişeyler konuşular. Sonra biz
lokantadan çıktık. Patron, kapıya
kadar uğurlayıp, gülieryüzle,

— Yine buyrunuz, bekleriz efen-
dim... dedi.

Lokantadan çıktıktan sonra bir
süre konuşmadık. Daha doğrusu
ben konuşmadım. Basri'nin loka-
ntadaki cakasını gördükten sonra o-
nunla konuşmaya cesaretim kalma-
mıştı. Artık onun Belediyede büyük
bir memur olduğunu anlamıştım.
Belediye müfettişi değildi ama, bel-
ki belediye başkan yardımcısı fi-
lândı.

— Yazıhaneye gidelim işin yok-
sa... dedi.

İşimin olmadığını, hattâ cezaevin-
den yeni çıktığımı ona lokantada
anlatmıştım. Benim başımdan ge-
çenleri, gazetelerden okuduğu için
az çok biliyordu. Yazıhanesi oldu-
ğuna göre acaba avukat filân mıydı,
komisyoncu ya da tüccar mıydı?

Bir taksiye binip, büyük bir iş
hanındaki yazıhanesine gittik. Çok
şık döşenmiş olan yazıhanesi iki o-
daydı. Birisinde çok güzel bir kız
sekreteri vardı. Kıza, kendisini ara-
yanları sordu. Sonra,

— Bugün ne kadar kırmızı biber
aldın? diye sordu.

Kız,

— On kilo daha aldım, dedi, ama
biberici parasını istiyor. Şimdiye
kadar yüzbeş kilo biber almışız...

Böyle söyledikten sonra, dolapta
kâğıt içinde duran kırmızı biberleri
gösterdi. Bunlar, yuvarlak kırmızı
biberlerdi.

Basri, kıza biberleri her zaman
yaptığı gibi ufalamasını söyledi.
Sonra kendi odasına geçti. Burası
lüks bir yazıhaneydi. Ben kendi ken-
dime, Kavanoz Basri herhalde kı-
rmızı biber ticareti yapıyor, diye dü-
şündüm ama, böyle on kilo, yüz ki-
lo biber alışverişiyle bu lüks yazı-
hane yönetilemezdi.

— Yarı İtalya'dan misafirlerim
geliyor, dedi.

— Kimler? diye sordum.

— Dört kişilik bir heyet... dedi.

Yazıhanede çok kalmadık. Çıktık...
Her gittiğimiz yere taksiyle gidi-
yorduk. Söylediğine göre özel ara-
ba almıyormuş...

— İyi yapıyorsun, dedim, özel
arabının derdi çoktur... Şoförie uğ-
raşmak gerek... Sonra sık sık bo-
zultur.

— Hayır, ondan değil... Ben ara-
ba modelinden çabuk bıkiyorum da
ondan. Hangi taksiyi beğenirsem
ona biniyorum. Bütün taktiler be-
nim demektir... Hangi model, hangi
renk istersem...

(Devamı var)

Milletler Gülüyor



Kontes

Her sabah Madam Le Comptesse'nin hizmetçisi doktora telefon edip, hanımının geceyi nasıl geçirdiğini şu şekilde bildirmek âdetinde idi.

— Madam La Comptesse, doktor Laroza'ya selâmlarını yollarken, dün gece enginardan dolayı karnının ağrıldığını bildirir.

Veyahut:

— Madam La Comptesse doktor Laroza'ya selâmlarını yollarken bugün, sol gözündeki seçir-meği konuşmak için kahve içme-ğe davet ediyor.

Gene bir sabah alışılan saatte doktorun telefonu çaldı, hizmetçinin sesi duyuldu:

— Madam Lo Comptesse doktor Laroza'ya selâm yollar ve dün gece âniden öldüğünü bildirir.

Koku meselesi

Veteriner, çiftlik sahibine:

— Madam, dedi, domuzunuz müthiş anjin olmuş..

— İyileşmesi için ne lâzımsa yaparım doktor bey!

— Sıcakta uyuması gerekiyor. Biliyorum müsait yeriniz yok ama, durum nazik! Nereye yatırabileceğinizi düşünüyorum da. Hah! Buldum! Yatağınza yatırırın! Yer vardır herhalde?

— Tabii doktor bey! Bir sürü yer var!

— Yalnız koku meselesi de var!

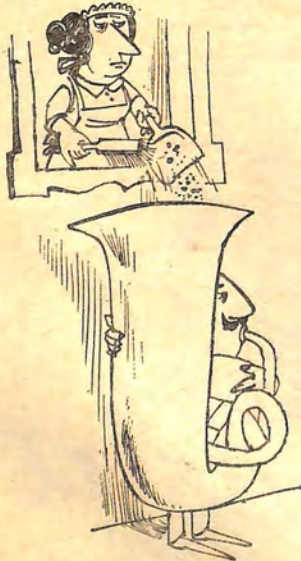
— Merak etmeyin doktor bey, alışırır!...

Borç

İki arkadaş çene çalıyorlardı:

— Ne zaman evleniyorsun?

— Hiç bilmiyorum azızim! Nişanlım, borçlarımı ödediğim zaman benimle evleneceğini söylüyor. Halbuki ben onları evlenince ödeyebileceğim....



Yazısız



Yazısız

Sarhoşluk

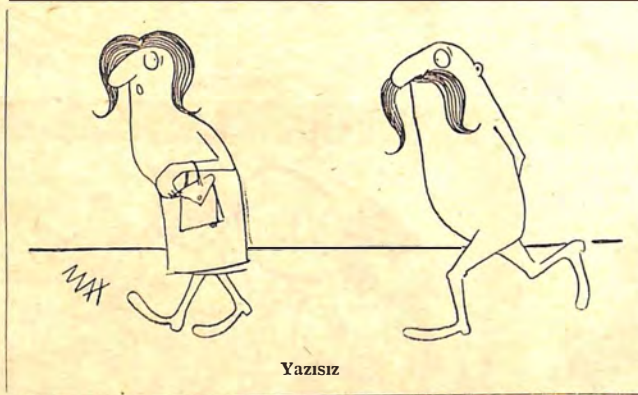
Sarhoşun birini gece geç vakit gürültü yaptığı için kakola götürürler. Geceyi orada geçirir. Sabah komiserin karşısına çıkar:

— Sadece bir bardak konyak içmiştim! der,

— Bir bardak mı? diye sorar komiser hayretle. Siz benimle alay mı ediyorsunuz? Dün akşam sizi buldukları hale, bir bardak değil ancak bir fıçı konyakla gelinir!

Sarhoş:

— Komiser bey, ben bir bardak konyakı devirdim mi der, kendini müdafaa için, bir başka insan olup çıkıyorum. O zaman kendi kendime soruyorum. «Peki, ben neden içmiyeyim?»



Yazısız

Tahta parçası

Ruh doktorunun telefonu çalar:

— Doktor bey, karım her şeyi kendimiz yapabileceğini iddia ediyor. Madam falanlar yaptılar, sen de becer diye beni kandırıyor.

Bu yüzden uykularım kaçtı.

— Nasıl oluyor bu iş anlatır mısınız?

— Doktor bey gözümü kapar kapamaz, kendimi bir tahta parçası, bir çivi ve bir çekicin karşısında buluyorum. Başlıyorum vurmağa... Tak... Tak... Tak! Kollarımın adaleleri geriliyor uykum kaçıyor, ondan sonra sabahı zor ediyorum!

— İyileşmek sizin elinizde. Sadece kollarınızda çok güzel bir kadın tuttuğunuzu düşünün!

— Sonra çekici doğru parmağıma indireyim değil mi doktor?

Kaynana

Kızını ve oğlunu arka arkaya evlendiren bir kadını arkadaşına anlatıyordu:

— Kızım öyle bir kocaya düştü ki sorma! Çok şanslı doğrusu! Kocasının için titriyor. Her sabah kahvaltısını yatağına getiriyor. Öğleden sonra kızım bir partisine sonra da büyük mağazalara alışverişe gidiyor.

— Peki oğlunuz mesut mu?

— O zavallı pek şanssız! Karısı hiç işe yaramıyor. Hanımın kahvaltısı yatağına gelmiş. Bric-ten vazgeçemezmiş, alışverişlerini butiklerden yaparmış, bira-kun şu ukalâyı Allah aşkına.

Kovboyun hasmı!

Amerika güney eyaletlerindeki Saloon'lardan birinde içtisini yudumlayan kovboylardan biri onbeş dakikadanberi karşısında oturan adama bozulmağa başlamıştı. Onun basık yüzüne, bıyıklarına daha fazla dayanamadı, yerinden fırlayıverdi:

— Eğer erkeksen, kalk ayağa! diye kütkredi.

Ama öteki kalmı bile kıpırdatmadı, en ufak bir hareket bile bulunmadı. Kovboy buna daha çok sinirlendi, bir daha, bir daha haykırdı...

Tezgâha dayanmış Şerif olayı, aynadan olduğu gibi görmüştü:

— Bana bak dedi, kovboya dönerek, felçi adamlı uğraşmayı bırak, yoksa!...

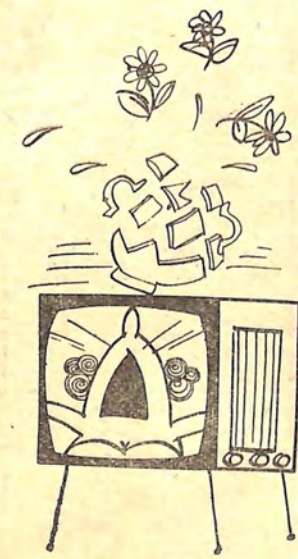
Sakın!

Operatör hastalarından birinin başucuna geldi:

— Çok vahim ve âcil bir durumla karşı karşıyayız! dedi. İki bacağınızı da kesmem gerekiyor!

Hasta yerinden fırladı:

— Doktor bey! diye haykırdı, eğer böyle bir şey yapmağa kalkarsanız vallahi bir daha muayenehanenize ayağımı basmam!...

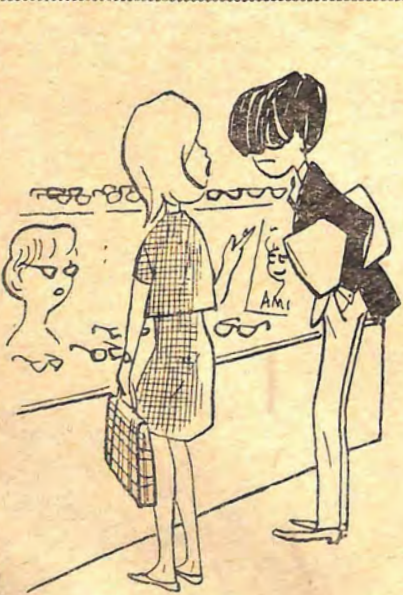


Yazısız

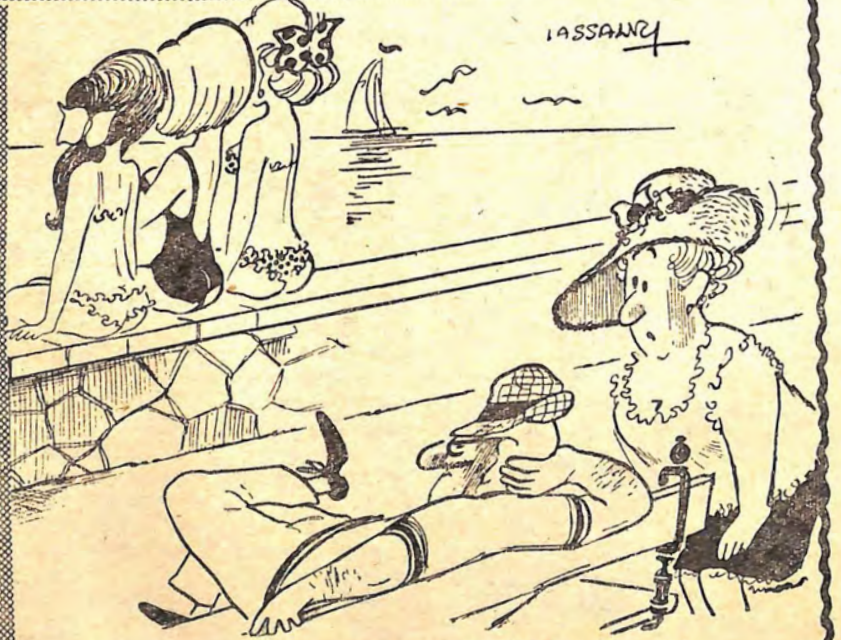
DÜNYA KARİKATÜRLERİ-



YAZISIZ



-AYOL, GÖZLÜK ALACAĞINA,
BERBERE GİT!



-POOOL, UYUDUĞUNA İNANDIRAMAZSIN BENİ!..

Hesap makineleri
Toplama makineleri
Muhasebe makineleri
Yazı makineleri
Teksir makineleri

FACIT

Eli Burla
ve Ortakları

Karaköy, İstanbul

49 17 66

4

BEKLENEN
K İ T A P :
**BİZİM
YOKUŞ**

YUSUF ZİYA ORTAÇ
YAKINDA
ÇIKIYOR

(İlanlık: 2164-74)

(AK-75)

AKBABA
Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer
Akaba Matbaası
Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50 Altı aylığı
25 lira. Yabancı memleketlere yıl-
lığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla
gönderilecek abonelerden uçak mas-
rafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
İLÂN FİYATI: Kapak içi, santimi
20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Bu gazete Basın ahlâk yasasına
uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı : 100 kuruştur.

REKLAMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!

**BASIN
İLÂN KURUMU**
YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLAMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR
Genel MÜDÜRLÜK :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telegraf adresi : BASINKURUMU

1966 YILINDA

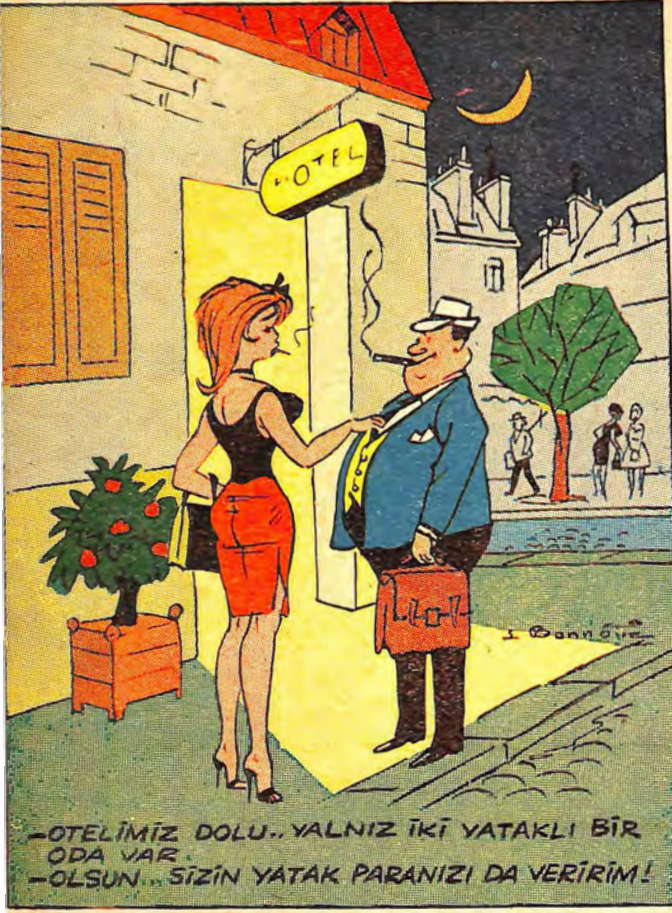
35
milyon

TAM KONFORLU APARTMAN
DAİRELERİ

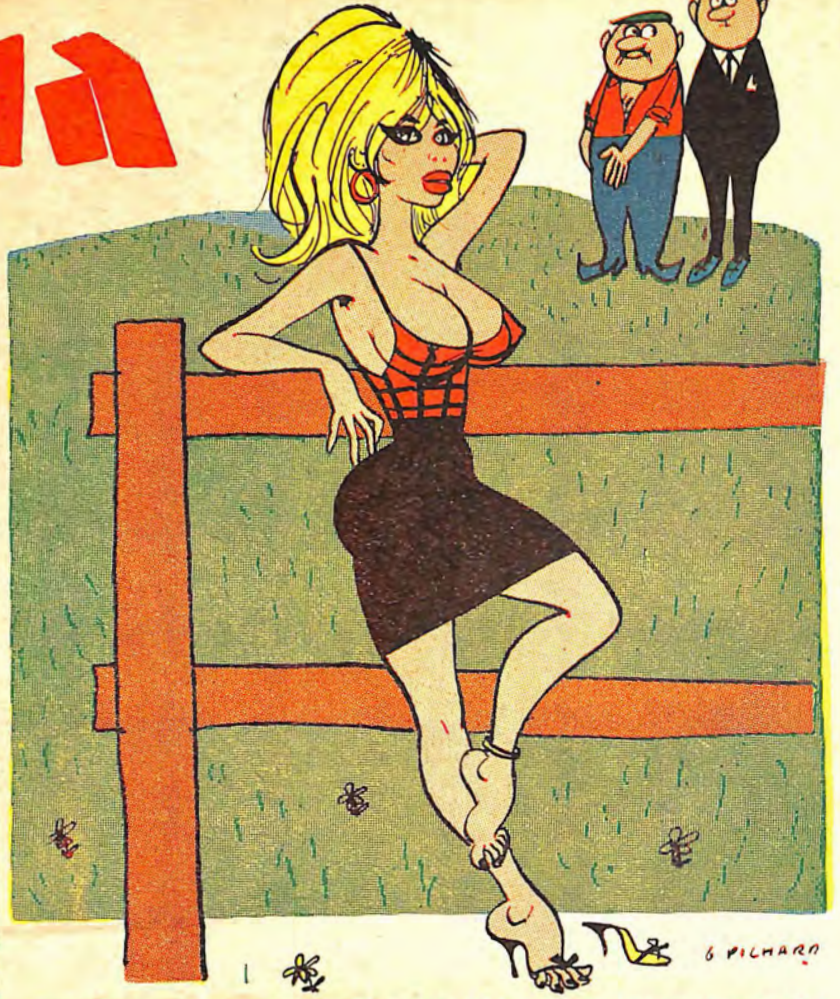
ÇEŞİTLİ ZENGİN PARA
İKRAMİYELERİ

AKBANK

Akhaha



-OTELİMİZ DOLU.. YALNIZ İKİ YATAKLI BİR ODA VAR.
-OLSUN... SİZİN YATAK PARANIZI DA VERİRİM!



-SİZİN TELEFONU BEKLEYEN KIZI GÖRDÜKTEN SONRA BEN DE İNEKLERİ BEKLESİN DİYE BUNU ALDIM!



-İYİ, AMA GÜZELİM, TRENİME YEDİ DAKİKA VAR..
-GEL KORKMA... BEN SENİ BEŞ DAKİKADA YOLCU EDERİM!



-BU YAŞTA ÇOCUK GİBİ OLUYORLAR.. BIRAK AĞLASIN!